

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 194 (5182) 22 oktyabr 2016-cı il. "Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Təhsilə qoyulan sərmayə perspektivə yatırılmış kapitaldır

Prezident İlham Əliyev son bir neçə gündə 10-a yaxın təhsil ocağının əsaslı şəkildə təmir edilməsindən sonra açılışını edib

5

Venesuela Prezidenti
Nikolas Maduro
Azərbaycana rəsmi
səfərə gəlib

6

"Etirazçılar polis
əməkdaşlarından bir
neçəsinə xəsarət
yetirdilər"

16

UEFA prezidenti:
"Azarkeşlər üçün
Azərbaycana gəlmək
problem deyil"

22 oktyabr 2016-cı il

Təhsilə qoyulan sərmayə perspektivə yatırılmış kapitaldır

Prezident İlham Əliyev son bir neçə gündə 10-a yaxın təhsil ocağının əsaslı şəkildə təmir edilməsindən sonra açılışını edib

Məlum olduğu kimi, Azərbaycanın 15 Sentyabr Bilik Günü münasibətilə onlarla təhsil ocağının əsaslı şəkildə təmir edildikdən sonra təhsil ictimaiyyətinin istifadəsinə verilməsi mərasimləri ənənə halını alıb. Elə bu il də Prezident İlham Əliyev təkə Bakı şəhərində 58, 109, 229, 245, 247, 265, 261 sayılı məktəblərdə əsaslı təmirdən sonra yaradılan şəraitlə tanış olub. Əlbəttə ki, bütün bu iş-

yaradır. Təhsil insanlara texnologiyaları çevik mənimsəmək, əmək bazarında layiqli yer tutmaq və ömür boyu təhsil prosesinə qoşulmaq, sağlam həyat tərzini, ətraf mühitə münasibətdə düzgün mövqə seçmək imkanı verir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu təhsil siyasətinin ötən illərdə ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən davamlı olaraq həyata keçirilməsi nəticəsində, təhsilin normativ-hüquqi bazası

genişləyib.

Son illərdə Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü və rəhbərliyi altında aparılmış islahatlar, görülmüş tədbirlər, qazanılmış nəticələr bundan sonrakı illər üçün də dərin nikbinlik yaradır. Əgər 2003-cü ildə dövlət büdcəsindən təhsilə ayrılan xərclər təxminən 243 milyon manat səviyyəsində idisə, hazırda bu rəqəm 2 milyard manata qədər yüksəlib. İnvestisiya xərcləri isə 2004-cü ildəki 5 milyondan 500

lərlə dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "2014-2016-cı illərdə Bakı və ətraf qəsəbələrin sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq görülür.

Təhsilin inkişafı ölkədə əhalinin rifahının yaxşılaşması, həmçinin, fərdin həyatının daha yüksək səviyyədə qurulması üçün zəmin

təkmilləşdirilmiş, maddi-texniki təminatı istiqamətində geniş tədbirlər həyata keçirilib. Həmin məqsədlə ölkəmizdə son illərdə 3000-ə yaxın məktəb binası tikilib və mövcud təhsil obyektlərində əsaslı təmir-bərpa işləri uğurla aparılıb. Təhsil müəssisələrində informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi əhəmiyyətli dərəcədə

milyon manata qədər çatıb.

Bu dövr ərzində qəbul olunmuş dövlət proqramlarında təhsil müəssisələrinin maddi-texniki və tədris bazasının möhkəmləndirilməsi əsas istiqamətlərdən idi. Məktəblərdə əsaslı təmir-tikinti işlərinin aparılması, müasir tipli yeni təhsil ocaqlarının tikilib istifadəyə verilməsi Azərbaycan Respublikası re-

Rəsmi xronika

Pakistan Prezidenti Məmnun Hüseyn Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb. Təbrikdə deyilir: "Zati-aliləri, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Müstəqilliyi Günü münasibətilə Sizə səmimi təbriklərimi çatdırmaqdan böyük məmnunluq hissi duyuram. Pakistan ilə Azərbaycan arasında sıx əlaqələr mövcuddur. Ölkələrimiz və xalqlarımız arasında dostluq əlaqələri qarşılıqlı hörmət, mədəni dəyərlərin ümumiliyi, həmçinin regional və beynəlxalq məsələlər üzrə mövqələrimizin oxşarlığı əsasında qurulub. Ölkələrimiz həmişə sınaq anlarında və çətin zamanlarda bir-birinə dəstək olublar. Əminəm ki, ölkələrimiz arasında mövcud münasibətlər gələcək illərdə daha da güclənəcək. Cənab Prezident, Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik və Azərbaycan xalqına tərəqqi arzularımıram. Zati-aliləri, mənim dərin ehtiramımı və xoş arzularımı qəbul edin".

* * *

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ağstafa şəhərində 3 saylı tam orta ümumtəhsil məktəbi binasının əsaslı təmiri ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 30 sentyabr tarixli Qanununun tətbiqi barədə Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Xarici donorlar tərəfindən Azərbaycan Respublikasının ərazisində qrantların verilməsi prosedurunda "bir pəncərə" prinsipinin tətbiqi haqqında Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Prokurorluq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 24 dekabr tarixli 232 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Dövlət rüsumu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 30 sentyabr tarixli 323-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Aviasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 30 sentyabr tarixli 322-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Poçt haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 30 sentyabr tarixli 316-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Mühasibat uçotu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 30 sentyabr tarixli 332-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

gionlarının sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramlarında əksini tapdı. Ölkə üzrə məktəb infrastrukturunun müasirləşdirilməsi nəticəsində, 1 milyondan çox şagirdin təlim şəraiti yaxşılaşdırılıb.

Məktəbli uşaqların dərsliklərlə tam təmin edilməsi problemi artıq həll olunub. Prezident İlham Əliyev bu problemin aradan qaldırılmasını Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə Dövlət Proqramına daxil etdi. Proqramın qəbulundan sonra ümumtəhsil məktəblərinin I-XI sinif şagirdlərinin dərsliklərlə pulsuz təminatı yerinə yetirildi. Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra postsovet məkanında orta məktəb şagirdlərinin dövlət vəsaiti hesabına dərsliklərlə təminatını reallaşdıran yeganə ölkə oldu. Dərsliklərin dövlət hesabına nəşri üçün hər il milyonlarla manat sərf olunur.

Təhsil Nazirliyi tərəfindən hazırlanan "Ümumtəhsil məktəblərinin dərsliklərlə təminatı Proqramı (2006-2015-ci illər)" çərçivəsində hər il dərsliklər yeni tədris proqramlarına uyğun yenilənir və çap olunaraq, məktəblərə pulsuz paylanır. Ötən illər ərzində Azərbaycan və rus dillərində, ümumilikdə, 40 milyondan çox dərslik çap edi-

lənərək məktəblilərin istifadəsinə verilib. Gürcüstandakı azərbaycanlılar da dərs ləvazimatı ilə pulsuz təmin edilib. Dağıstanın Azərbaycan məktəblərinə, səfirliklər vasitəsi ilə Amerika, Hollandiya, Macarıstan, İngiltərə, Kanada, Rusiya, Ukrayna, Belarus, Almaniya və Orta Asiya respublikalarında fəaliyyət göstərən "Bazar günü" məktəblərinə də hər il dərslik və dərs vəsaitləri göndərilir.

Bir sözlə, neft kapitalını insan kapitalına çevirməyi strateji hədəf kimi qarşıya qoyan Prezident İlham Əliyev qısa zamanda Azərbaycanın Avropa ali təhsil məkanına inteqrasiyasını təhsil siyasətinin prioritetlərindən birinə çevirdi. Təhsil sistemində yaradılan sağlam, şəffaf mühit onu deməyə əsas verir ki, Prezidentin sərəncamları ilə Azərbaycan təhsili inkişaf etmiş ölkələrin göstəriciləri səviyyəsinə yüksələcək. Ölkə rəhbərinin milli təhsilin inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğı, həm də onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan təhsili neft kapitalının insan kapitalına çevrilməsi üçün öz müstəsna rolunu şərəflə yerinə yetirəcək.

"SƏS" Analitik Qrupu

Егемен Қазақстан
БІЛІК ҚОҒАМ РИХАНИЯТ ӘЛЕМ СПОРТ ТАНЫМ ТІРШІЛІК РЕСМИ БӨЛІМ

Бакү көлімденіеттіліктің астанасына айналды

20.10.2016 | 325 | 0

Сайттың кеңейтілген іздеу жүйесі

PDF нұсқаға жазылу
Газеттің PDF нұсқасына жазылсаңыз күнделікті нөмірді э-поштаңызға жіберіп отырамыз.

Атыңыз: _____
Э-поштаңыз: _____
Жазылу
PDF МҮРАҒАТ

100
НАҚАТ
ҚАДАМ

Мүрағат
Қазан 2016

Дс	Сс	Ср	Бс	Жм	Сн	Жк
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Адамзат бірлестігі күрделі мәселелерімен бетпе-бет келген, әлемде қарулы қақтығыстар оты тұтанып, халықаралық терроризм кең таралған, халықтар жаппай көшуге мәжбүр болып жатқан мына заманда гуманитарлық мәселелерді ең жоғары деңгейде талқылаудың қажеттілігі арта түседі. Осы тұрғыдан, Әзербайжанның астанасы Бакү қаласында ұйымдастырылған V Бакү халықаралық гуманитарлық форумы өте үлкен маңызға ие болып отыр. Әр екі жылда бір рет дәстүрлі түрде ұйымдастырылатын форум саяси және мәдени маңы зор халықаралық шараға айналды. Әр екі жылда бір рет дәстүрлі түрде ұйымдастырылатын форум саяси және мәдени маңы зор халықаралық шараға айналды. Аталған жиында талқыға салынатын тақырыптар адамзаттың алдағы болашағына, халықтарды мазалайтын мәселелерге тікелей қатысты болуда. Форумға әлемнің түрлі-түрлі елдерінен мыңдаған саясаткерлер, танымал ғалымдар, жазушылар мен журналистердің қатысуы шараның халықаралық сипатын көрсетіп, жиынның салмағын арттыра түсті. Әлемділігі көз тартатын және Каспий теңізінің жағасында орналасқан Әзербайжан астанасы әлемдік жаппайлық гуманитарлық қорықтардың болуына қатысты мәселелерді талқылауға арналған жиында қатысатынын білдірді.

ranın geniş məqaləsi yayılıb. Məqələdə qeyd olunur ki, Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun işində Qazaxıstandan da ictimai-siyasi xadimlərin və ekspertlərin fəal iştirakı təqdirləyiqdir. Bu il Forumda müzakirəyə başda olmaqla Qazaxıstandan xeyli qonaq qatılıb. Bakı Humanitar Forumu təkce ərazi bütövlüyü pozulmuş və işğala məruz qalmış Azərbaycan üçün deyil, bütün region ölkələri üçün çox əhəmiyyətli

“Egemen Qazaxıstan” qəzeti: Bakı multikulturalizmin paytaxtına çevrilib

Qazaxıstanın rəsmi dövlət qəzeti olan “Egemen Qazaxıstan”da “Bakı multikulturalizmin paytaxtına çevrilib” adlı məqalə dərc edilib. Məqələdə bildirilir ki, bəşəriyyətin çətin sınaqlar qarşısında qaldığı, silahlı münaqişələrin, beynəlxalq terrorizmin tūğyan etdiyi, insanların öz yurdlarını kütləvi şəkildə tərk etdikləri bir zamanda humanitar məsələlərin ən yüksək səviyyədə müzakirəsinə ciddi ehtiyac yaranıb. Bu baxımdan Azərbaycanın paytaxtı Bakı şəhərinin ev sahibliyi etdiyi V Humanitar Forum çox böyük əhəmiyyətə malikdir. Artıq ənənəvi olaraq keçirilən Forum siyasi və mədəni həyatın mühüm hadisəsinə çevrilib. Füsunkarlığı ilə göz oxşayan Bakı qlobal humanitar əməkdaşlıq üçün beynəlxalq məkana, “İntellektual Davosa” çevrilib.

Məqələdə Bakı Forumunun əsas məqsədlərindən söhbət açılır. Bildirilir ki, gələcəkdə beynəlxalq səviyyədə baxılması üçün yeni humanitar gündəmin formalaşdırılması, “dəyirmi masalar” vasitəsilə

fərqli baxışlar arasında dialoqun qurulması prioritet vəzifələrdəndir. Forum ideyalar, nəzəri və praktiki biliklərin mübadiləsi, konstruktiv debat və müzakirələr üçün vacib platforma formalaşdırır. Səksənə yaxın ölkədən 400-dən çox nümayəndənin, o cümlədən müxtəlif sahələr üzrə 13 Nobel mükafatçısının iştirak etdiyi V Forumda müzakirə edilən mövzular da kifayət qədər rəngarəng və maraqlı olub.

Yazıda Prezident İlham Əliyevin Forumun açılışındakı nitqindən sitatlar gətirilir. Qeyd edilir ki, dövlət başçısı diqqət son vaxtlar kəskinləşən regional toqquşmalara, Avropada qaçqınlar probleminə və radikal tendensiyaların güclənməsi ilə bağlı məsələlərə cəlb edib. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın bundan sonra da dinlərarası, mədəniyyətlərarası dialoqun güclənməsinə öz töhfələrini verəcəyini vurğulayıb.

Bundan başqa, Qazaxıstanın populyar www.matritca.kz saytında tanınmış ictimai xadim, Humanitar Forumda iştirak etmiş Askar Kumi-

platformadır. Bakı artıq dünyanın intellektual elitası üçün həqiqi və real məkana çevrilib. Hazırda nəzəri və praktiki tərəfləri ilə multikulturalizmin müqayisəli tədqiqi, mədəniyyətlər və sivilizasiyalararası dialoq şəraitində XXI əsrin problemləri, sabit inkişaf üçün zəruri olan insan potensialının, universallığın formalaşması və tolerantlığın müstəqil mənəvi dəyər kimi önə çıxması kimi mühüm problemləri müzakirə etmək üçün bu qədər geniş tərkibli nümayəndələrin bir araya gəlməsinə qucaq açan qlobal miqyaslı intellektual məkana çox azdır. Bu baxımdan, Azərbaycanın və Qazaxıstanın siyasi kursu bir-birini tamamlayır. Hər iki ölkə multikulturalizmi dövlət siyasətinin prioritetləri sırasına daxil edib və bunu əyani olaraq fəal şəkildə həyata keçirir. Multikulturalizm hər iki qarşadaş ölkənin həyat tərzinə çevrilib.

İlahə Əhmədova
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
Astana

YAP Sədərək rayon təşkilatının XI konfransı keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası Sədərək rayon təşkilatının XI konfransı keçirilib. YAP Sədərək rayon təşkilatının sədri Arif Qasimov rayon təşkilatının fəaliyyəti barədə hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. A.Qasimov deyib ki, konfranslararası dövrdə partiyanın rayon təşkilatı sıralarını kə-

miyyət və keyfiyyət baxımından xeyli zənginləşdirib, ictimai-siyasi həyatda fəal iştirak edib. Həsəbat dövründə partiyanın Sədərək rayon təşkilatının sıralarına 142 nəfər üzv qəbul edilib, onların 76 faizini, yəni 108 nəfəri gənclər, 21 faizini, yeni 30 nəfərini isə qadınlar təşkil edib.

Konfransda YAP Sədərək rayon təşkilatının İdarə Heyətinin üzvü, rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Həbib İbrahimov, YAP Naxçıvan Muxtar Respublikası təşkilatı İdarə Heyətinin üzvü, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi yanında

Gənclər Fondunun icraçı direktoru Məmməd Babayev, YAP Sədərək rayon təşkilatı Qadınlar Şurasının sədri Vüsalə Əliyeva və Sədərək kənd ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Ceyhun Əlizadə və digərləri çıxış ediblər.

Konfrans rayon təşkilatının konfranslararası dövründəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirib.

Konfransda həmçinin təşkilatı məsələlər müzakirə edilib. Arif Qasimov yenidən YAP Sədərək rayon təşkilatının sədri seçilib. Konfrans iştirakçılarının ümumi səsveməsi ilə rayon təşkilatının 23 nəfər tərkibdə Şurası, 12 nəfərdən ibarət İdarə Heyəti seçilib. Vüsalə Əliyeva Qadınlar Şurasının, Polad Rza-zadə isə rayon təşkilatı Gənclər Birliyinin sədri seçiliblər.

Rövnəq Abdullayev: Azərbaycanın neft strategiyası nəticəsində mühüm nailiyyətlər əldə olunub

“Azərbaycanda neft strategiyası uğurla həyata keçirilir. Bu strategiya nəticəsində mühüm nailiyyətlər əldə olunub”. Bu fikirləri SOCAR-ın prezidenti, Milli Məclisin deputatı Rövnəq Abdullayev deyib. R.Abdullayev bildirib ki, uğurların qazanılmasında SOCAR-ın da özünəməxsus rolu var. Onun sözlərinə görə, indiyə qədər ölkəmizin neft-qaz sektoruna 68,2 milyard ABŞ dolları həcmində sərmayə yatırılıb. “SOCAR-ın dövrüyyə kapitalı 2007-ci ildən bu yana 2 dəfəyə yaxın artıb, aktivlərinin ümumi dəyəri 9 mlrd. manatdan təqribən 40 milyard manata çatıb. Son 7 ildə faiz, vergi və amortizasiyadan əvvəl şirkətin hesablanan illik gəliri 2 dəfə yüksəlib”- deyər, R. Abdullayev vurğulayıb.

Nəqliyyat naziri Ağsuda vətəndaşların müraciətlərini dinləyib

Prezident İlham Əliyevin göstəriş və tövsiyələrinə müvafiq olaraq, nəqliyyat naziri Ziya Məmmədov oktyabrın 21-də Ağsuda vətəndaş qəbulu keçirib. Əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, nazir Şamaxı, İsmayıllı və Ağsu rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edərək, onların müraciət, şikayət və təkliflərini dinləyib.

Vətəndaşların müraciətlərinə əsasən, İsmayıllı rayonunun yeni salınmış “XVI məhəllə” qəsəbəsinə və 8 mindən çox əhali olan Ağsu-Cələyir-Hacıuşağı kəndlərinə yeni marşrut xəttinin açılması təklif olunub. Eyni zamanda, Ağsu şəhər avtovağzalının işlək vəziyyətə gətirilməsinə kömək göstərilməsi xahiş edilib. Qəbulda İsmayıllı və Ağsu rayonlarının nəqliyyat-yol kompleksində görülmüş işlərlə bağlı minnətdarlıq ifadə olunub. Qəbul zamanı qaldırılan məsələlərin bəziləri yerində həllini tapıb. Vətəndaşların digər müraciətləri ilə bağlı nazirliyin aidiyyəti qurumlarının rəhbərlərinə tapşırıqlar verilib. Nazirliyin səlahiyyətlərinə aid olmayan müraciətlər isə müvafiq təşkilatlara çatdırılmaq üçün qeydiyyata götürülüb.

Aleksandr Lukaşenko: Belarus 2019-cu ildə ikinci Avropa Oyunlarını qəbul etməyə hazırdır

Belarus 2019-cu ildə ikinci Avropa Oyunlarını qəbul etməyə hazırdır. AZƏRTAC BELTA agentliyinə istinadla xəbər verir ki, bunu Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti vəzifəsini icra edən Janez Kosi-jancic ilə görüşdə deyib. “Biz sizinlə tarixi qərar qəbul etdik və 2019-cu ildə bu Oyunlarda Avropa idmançılarını bir yerə yığacağıq”, - deyər Aleksandr Lukaşenko bildirdi. O, həmçinin deyib ki, Belarusda neçə idman növü üzrə yarışların keçiriləcəyi ilə bağlı qərar qəbul etmək üçün tələsmək lazım deyil: “Mən burada mümkün qədər çox idmançının iştirak etməsinin tərəfdarıyam. Bu, onların bayramıdır”.

Belarusun dövlət başçısı Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadə ilə görüşündə ölkəmizin Avropa Oyunlarının yüksək standartlarını müəyyənləşdirdiyini bildirib. Prezident Aleksandr Lukaşenko deyib: “Oyunların təşkilində Azərbaycanın təcrübəsindən istifadə etmək bizim üçün çox vacibdir. Dostum, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev elə bir yüksək səviyyə müəyyən edib ki, Azərbaycanı ötüb keçmək heç kəsə müəssər olmayacaq”.

22 oktyabr 2016-cı il

Dünyada davamlı inkişaf ətraf mühitin qorunmasını aktuallaşdırır

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin misilsiz xidmətləri nəticəsində, tarixin çətin və taleyüklü sınaqlarından çıxaraq, dünyanın ən dinamik inkişaf edən ölkələrindən birinə çevrilən Azərbaycan dövləti gündəndən daha da güclənərək dinamik inkişafı ilə seçilən dövlətlər sırasındadır.

Azərbaycanda baş verən sıçrayışlardan, onun simasının gündən-günə dəyişməsindən, dünyanın nüfuzlu dövlətləri sırasında layiqli yer qazanmasından danışırsak, Heydər Əliyev Fondunun da fəaliyyətini vurğulamaq vacib məqamlardandır. Yarandığı zamandan Azərbaycanın tərəqqisi və xalqımızın rifahı naminə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin zəngin irsindən bəhrələnməklə elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə, idman və ekoloji sahələrə aid proqram və layihələr hazırlayıb, həyata keçirir.

Bioloji müxtəlifliyin, həyatımızı sağlam, maraqlı və rəngarəng edən nə varsa hamısının qorunub-saxlanmasına dünya ictimaiyyətinin töhfələr verdiyi, beynəlxalq ictimaiyyətin, siyasi və elmi dairələrin ətraf mühitlə bağlı problemlərin həllində maraqlı olduğu bir zamanda, fond da ekoloji problemlərə xüsusi önəm verir.

TƏMİZ ƏTRAF MÜHİT TƏMİZ VƏ SAF CƏMİYYƏTDƏN BAŞLAYIR

On bir iqlim qırşağından doqquzunun Azərbaycanada olması ölkəmizin təbiətini çox zəngin edir. Bu zənginliyi və təbiəti qorumaq vacib amillərdəndir. Ətraf mühitin qorunması, suyun, təbiətin çirklənməməsi, qorunub-saxlanması zəminində təbiətin zənginliyini qorumaq mümkündür. Təbii ki, təmiz ətraf mühit təmiz və saf cəmiyyətdən başlayır. Bu baxımdan, insanlara belə fikirləri aşılamaq lazımdır. Ətraf mühitə zərər verməyən texnologiyadan istifadə olunmalı, enerji resurslarına qənaət edilməlidir. Bu və ya digər məsələlərin həlli planetimizin gələcəyini təmin edəcəkdir. Bu baxımdan, bütün imkanlardan istifadə edilməli, hər bir şəxs hərəkətlərinə görə məsuliyyət daşımalıdır və ətraf mühitə sevgi kiçik yaşlarından aşılanmalıdır. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının sədri, Ətraf Mühitin Mühafizəsi Fəaliyyəti üzrə Beynəlxalq Dia-loq Kampaniyasının təsisçisi Leyla xanım Əliyevanın vurğuladığı kimi: "Ekologiya ilə bağlı məsələlər bizim üçün çox önəmlidir. Ona görə də, düşünürəm ki, bu məsələləri hələ sinif otaqlarından tədris etməyə başlamaq lazımdır. Zənnimcə, bununla uşaqlar artıq erkən yaşlarından yaşadıkları ölkələrdə təbiətin qorunması haqqında məlumatlar almış olacaqlar. Mənə elə gəlir ki, ekoloji

çağırışlara cavab verilməsi üçün bu, çox böyük əhəmiyyət daşıyacaqdır".

DAHA YAŞIL BİR AZƏRBAYCAN ÜÇÜN

Leyla xanım Əliyevanın ardıcıl olaraq ekoloji problemlərin aradan qaldırılması ilə bağlı həyata keçirdiyi layihələr öz töhfəsini verir. Belə ki, İDEA-nın reallaşdırdığı layihələr sırasında "Bir planet - bir gələcək", "Böyük Qafqaz beşliyi" və s. əhəmiyyətlidir. Belə ki, "Böyük Qafqaz beşliyi" əsasında yox olmaq təhlükəsi ilə üzləşən ayı, qartal, canavar, ceyran və Qafqaz bəbiri ilə bağlı İDEA Azərbaycan və dünya ictimaiyyətini maksimum məlumatlandıraraq, yox olmaq təhlükəsi qarşısında olan növlərin qorunub-saxlanması üçün konkret layihələr həyata keçirib. İDEA-nın "Daha yaşıl bir Azərbaycan üçün bizə kömək et!" devizi ilə həyata keçirilən ağacəkmə aksiyası çərçivəsində Eldar şamı, kiparis, Şərq çınarı və digər ağaclar əkilib. İDEA "Eko Ev" adlı layihəsi çərçivəsində isə enerji istehlakını azaldan, tullantıları utilizasiya edən və s. ekoloji amilləri nəzərə alan tədbirlər reallaşmışdır. Layihələrinin çərçivəsini və miqyasını genişləndirən İDEA "ASAN xidmət" və "Təmiz Şəhər" ASC-nin birgə təşkilatçılığı ilə "Hər kağızı bir yarpağa dəyişək" müştərək layihəsini də qeyd etmək yerinə düşər. Layihə çərçivəsində Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən "ASAN xidmət" mərkəzlərinin hər birində istifadə olunmuş kağız və kağız məhsullarının qəbulu aksiyası keçirilib. Təkcə bir həftə ərzində, ümumilikdə, 51 min 159 kiloqram kağız tullantısı təhvil verilib.

"ƏTRAF MÜHİTİN QORUNMASI VƏ DAVAMLILIK İNKİŞAFIN TƏMİN OLUNMASI ÜÇÜN BÜTÜN DÜNYADA ƏMƏKDƏŞLİYİ TƏMİN ETMƏK ÖNƏMLİDİR"

Dünyada ətraf mühitin qorunması, davamlı inkişafın təmin olunması üçün Mİ-nilliyin İnkişaf Məqsədləri qəbul edilib. Əsas məqsəd insanlara bu sahədə qərar qəbul etmək imkanları vermək, onları bu prosesə cəlb etməkdir. "Yaşıl iqtisadiyyat"ın təmin olunması ilə bağlı bütün ölkələrin üzərinə öhdəliklər düşür. "Ətraf mühitin qorunması və davamlı inkişafın təmin olunması üçün bütün dünyada əməkdaşlığı təmin etmək önəmlidir", - deyən Leyla xanım Əliyeva dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan gəncləri ekoloji məsələlərin həlli istiqamətində fəal olmağa və bir-biriləri ilə əlaqələr qurmağa dəvət edib. Paytaxımızda keçirilən Krans Montana Forumu, bu baxımdan, əhəmiyyəti ilə yadda qalıb. Forumda Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyeva müasir həyatımız üçün vacib olan ətraf mühitin qorunması sahəsində gələcəyin liderlərinin davamlı inkişafı təminində rollarını xüsusi olaraq qeyd etmişdir. Bu gün dünyada davamlı inkişaf ətraf mühitin qorunması məsələsini aktuallaşdırıb. Bunun təmin edilməsi üçün çoxlu tədbirlərin keçirilməsi olduqca önəmli məsələlərdəndir. Hər bir ölkənin təbii ehtiyatlarının düzgün idarə olunması çox önəmlidir. Leyla xanımın fikrincə, bu iqlim dəyişikliyi nöqtəyi-nəzərindən də çox önəmli bir məsələdir. "Bu dəyişiklikləri düzgün idarə etməyi bacarmalıyıq"

- deyən Leyla xanım dəyişikliklər prosesində gənc nəslin fəallığının önəmli olduğunu vurğulayıb. Bütün bu məsələlər gənclərə aşılmalıdır. Bu səpkidə müxtəlif tədbirlər keçirilir, sərgilər təşkil olunur. Bütün bunlar vasitəsilə Azərbaycanda və dünyada ətraf mühitlə bağlı problemlər barədə gənclərə məlumat verilir.

TULLANTILAR LAZIMSIZ ƏŞYALAR TOPLUSU DEYİL, ONLARDAN SƏNƏT ƏSƏRLƏRİ YARATMAQ MÜMKÜNDÜR

Bu günlərdə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə paytaxtımızda keçirilən V Beynəlxalq "Tullantıdan sənətə" sərgisi də ətraf mühitin tullantılardan zərərsizləşdirilməsində əhəmiyyətlidir.

Məişət tullantılarından, lazımsız əşyalardan istifadə olunaraq hazırlanmış sənət əsərlərinin təqdim edildiyi sərgidə 8 ölkədən 25 incəsənət nümayəndəsinin əl işləri nümayiş olunur. Ümumilikdə, 5 il ərzində "Tullantıdan sənətə" sərgisində 30 ölkənin 80-dən çox sənət adamı iştirak edib. Sərginin əsas məqsədi əhaliyə ətraf mühitini təmiz saxlamağın vacibliyini aşılamaq, onları lazımsız saydıqları əşyaları düşünmədən zibil qutularına atmaq vərdişlərindən çəkilməkdir. Yararsız hesab edilərək atılmış əşyalar, tullantı materialları sənətkarların əllərində "canlanıb".

Sərgidə nümayiş olunan maraqlı əsərlərdən birini diqqətə çəkmək yerinə düşər. Dünya okeanlarını cənginə almış plastik çirklənmiş İncrid Qoldblumun (ABŞ) "Cərəyan" əsəri üçün katalizatora çevrilib. Riyazi modeldən ibarət arxa fonda xırda tullantıların birləşərək nəhəng tullantı burulğanına çevrilməsi əks olunub. Eynək şüşələri həm okeanın plastiklərlə çirklənməsini göstərir, həm də tullantılar ilə yanlış rəftarın yaratdığı problemi nümayiş etdirmək üçün pəncərə rolunu oynayır.

Bu gün Bakı şəhərində tullantılardan təkrar istehsal üçün xammal kimi istifadə olunur. Həmçinin, tullantıların yandırılması nəticəsində elektrik enerjisi əldə edilir. "Tullantıdan sənətə" sərgisi isə tullantıların lazımsız əşyalar toplusu olmadığını, hətta onlardan sənət əsərləri yaratmağın mümkünlüyünü əyani formada nümayiş etdirdi. Göründüyü kimi, Leyla Əliyeva "Biz hamımız planetimiz üçün məsuliyyət hiss etməliyik" - deməklə ətraf mühitin mühafizəsi, planetimizin üzleşdiyi ekoloji təhlükənin aradan qaldırılmasının vacibliyini daim diqqətdə saxlayır.

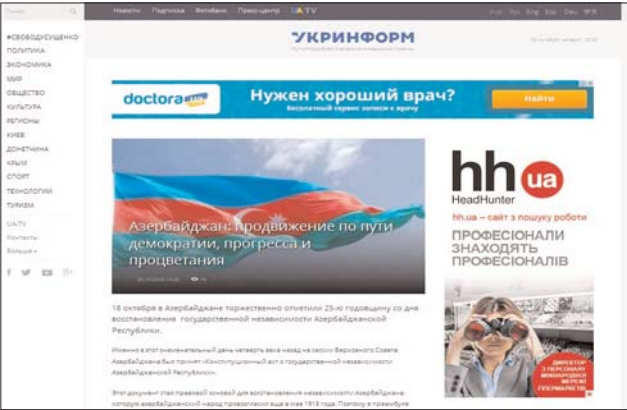
Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Venesuela Prezidenti Nikolas Maduro Azərbaycana rəsmi səfərə gəlib

Venesuela Bolivar Respublikasının Prezidenti Nikolas Maduro oktyabrın 21-də Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şərafinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb. Venesuela Prezidenti Nikolas Maduronu hava limanında Azərbaycanın Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

“Ukrinform” Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpa edilməsinin 25 illiyi haqda məqalə yayıb

Ukrayna Milli İnformasiya Agentliyi (“Ukrinform”) öz saytında “Azərbaycan: demokratiya, tərəqqi və firavanlıq yollarında” sərlövhəli material dərc olunub. Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyinin bərpa olunmasının 25-ci ildönümünə həsr edilmiş bu məqalənin müəllifi - Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) Ukraynadakı xüsusi müxbiri Zeynal Ağazadədir. Müəllif bu əlamətdar hadisənin tarixindən söhbət açaraq vurğulayır ki, 25 il bundan əvvəl məhz oktyabrın 18-də Azərbaycan Ali Sovetinin sessiyasında “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya Aktı” qəbul edilib.

Materialda daha sonra qeyd edilir ki, bu sənəd Azərbaycan xalqının hələ 1918-ci ilin mayında elan etdiyi Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpası üçün hüquqi əsas olub. Konstitusiyaya Aktının preambulasında xüsusi vurğulanır ki, Azərbaycan Respublikası 1918-1920-ci illərdə mövcud olmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tamhüquqlu varisidir. AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri xatırladır ki, bu tarixi hadisədən 25 il keçib. Bu gün Azərbaycan bu əlamətdar yubileyi güclü iqtisadiyyata və yüksək siyasi nüfuzla malik olan, sabitliyin hökm sürdüyü bir ölkə kimi qeyd edir, öz uğurlarına yekun vurur və bu uğurlara görə haqlı olaraq fəxr edir. Materialın sonunda vurğulanır: “Bu il sentyabrın 26-da ölkəmizin tarixində çox mühüm bir hadisə oldu - Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına dəyişikliklər və əlavələr edilməsinə dair ümumxalq səsverməsi (referendum) keçirildi. Azərbaycan öz Konstitusiyasına dəyişikliklər edəndən sonra demokratiya, tərəqqi, Azərbaycan cəmiyyətinin və dövlətinin həyatının bütün sahələrində dərin islahatlar yolunda uğurlu irəliləyişi davam etdirəcək”.

Məqalənin tam mətni ilə “Ukrinform”un resursunda tanış ola bilərsiniz:

<http://www.ukrinform.ru/rubric-lastnews/2105114-azerbajdzan-prodvizenie-po-puti-demokratii-progressa-i-procvetania.html>

Məsud Kərbasian: İran qonşu Azərbaycanla əlaqələri əməldə inkişaf etdirməkdə maraqlıdır

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi (DGK) ilə İran İslam Respublikası Gömrük İdarəsi arasında “Məlumat mübadiləsi sistemi üzrə texniki təminat” sənədinin imzalanması iki ölkənin gömrük orqanlarını vahid bir sistemdə birləşdirəcək.

Bu sözləri İran Gömrük İdarəsinin rəhbəri Məsud Kərbasian Tehranda İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzv ölkələrin Gömrük Xidməti Rəhbərlərinin 7-ci görüşündən sonra yerli mətbuata açıqlamasında deyib. İdarə rəhbəri bildirib ki, bu sənədin imzalanması ilə iki ölkə arasındakı ticarət mübadiləsi asanlaşacaq, gömrük sənədlərinin rəsmiləşdirilməsi sürətlənəcək.

M.Kərbasian qeyd edib ki, iki ölkənin dəmir yolu xətlərinin birləşdirilməsi ilə bağlı işlər davam edir. Bu yolla İran Azərbaycan vasitəsilə Avropaya çıxış imkanı əldə edəcək. İki ölkə arasındakı yük daşımaların, o cümlədən

transit daşımaların həcmi artacaq. Bu baxımdan dəmir yolu xətlərinin birləşməsi olduqca vacibdir. Hər iki ölkə ticarət döviyyəsinin artmasında maraqlıdır. Hər iki ölkənin Prezidenti əlaqələrin inkişafında israrlıdır. Hazırda iki ölkə arasında əlaqələr yaxşı səviyyədedir. Biz qonşu Azərbaycanla əlaqələri əməldə inkişaf etdirməkdə maraqlıyıq.

Xatırladaq ki, oktyabrın 19-da Teh-

randa İƏT-ə üzv ölkələrin Gömrük Xidməti Rəhbərlərinin 7-ci görüşü keçirilib. Görüş çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Gömrük Komitəsi ilə İran Gömrük İdarəsi arasında “Məlumat mübadiləsi sistemi üzrə texniki təminat” sənədi imzalanıb. Sənədi Azərbaycan Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Aydın Əliyev və İran Gömrük İdarəsinin rəhbəri Məsud Kərbasian imzalayıblar.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Qobustan rayonunda 5 rayonun sakinlərini fərdi qaydada qəbul edib

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov Qobustan rayonunda bu rayonun və Şamaxı, Ağsu, İsmayilli, Göyçay rayonlarının sakinlərini fərdi qaydada qəbul edib.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən AZƏRTAC-a bildirləblər ki, qəbul zamanı vətəndaşların müraciətlərində dövlət büdcəsi hesabına mənzillə və reabilitasiya vasitələri ilə təmin olunma, məşğulluğun təminatına və bərpə müalicəsinə köməklik göstərilməsi, əmək hüquqlarının müdafiəsi, pensiya hüququnun müəyyən olunması və s. məsələlər əksini tapıb. Müraciətlər nazirliyin aidiyyəti struktur bölmələrinin məsul şəxslərinin iştirakı ilə araşdırılaraq cavablandırılıb.

S.Müslümov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 20 iyun 2014-cü il tarixli Sərəncamının icrası işlərinin davamı olaraq, cari ilin ötən dövründə respublikanın ayrı-ayrı bölgələrində 123 fərdi evin və 118 mənzilin istifadəyə verildiyini, ümumilikdə 241 nəfər Qarabağ müharibəsi əlili və şəhid ailəsinin mənzillə təmin edildiyini bildirib: “Cari ildə Göyçay və Şamaxı rayonlarında da 3 fərdi ev istifadəyə verilib. Bu beş rayon üzrə Qarabağ müharibəsi əlilləri və şəhid ailələri üçün hazırda 15 fərdi ev tikilir ki, onlardan əksəriyyətində son tamamlama işləri aparılır. Şamaxı rayonunda isə 4 mərtəbəli 36 mənzilli yaşayış binası inşa olunur. Qarşıdakı dövrdə də bu rayonlarda yeni fərdi evlərin tikintisi planlaşdırılır”.

Vətəndaşların müraciətlərində əksini tapan məsələlərin bir qisminin həlli ilə bağlı nazirin tapşırığına uyğun olaraq yerində müvafiq tədbirlər görüldü. Ayrı-ayrı şəxslərə yaşadıkları ərazi üzrə müəssisələrdə olan boş (vakan) iş yerləri barədə məlumatlar veri-

lib və onlar seçdikləri iş yerlərinə göndərişlə təmin olunublar. S.Müslümov nazirliyin məşğulluq orqanları tərəfindən cari ildə aktiv məşğulluq tədbirlərinin bütün ölkə üzrə, o cümlədən Qobustan, Şamaxı, Ağsu, İsmayilli, Göyçay rayonlarında da gücləndirildiyini qeyd edib: “Cari ilin 9 ayında məşğulluq orqanlarının xətti ilə bu rayonlar üzrə 2933 nəfər vətəndaş münasib işlərlə, 102 nəfər vətəndaş ödənişli ictimai işlərlə təmin edilib, 445 nəfər vətəndaş işə peşə hazırlığı və əlavə təhsil kurslarına cəlb edilib”.

S.Müslümov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin “Əhalinin özünü-məşğulluğunun təmin olunması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında” 7 aprel 2016-cı il tarixli Sərəncamının praktik icrası işlərinin Qobustan, Şamaxı, Ağsu, İsmayilli, Göyçay rayonlarında da davam etdirildiyini diqqətə çatdırıb: “Hazırda sakinlərini qəbul etdiyimiz bu beş rayon üzrə 80 nəfərdən çox işaxtaran və işsiz vətəndaş özünü-məşğulluq

proqramı üzrə təlim kursları keçirlər. Bu kursları bitirdikdən sonra həmin şəxslərdən uğurlu biznes-planlara sahib olan vətəndaşlar müvafiq Komissiyaya tərəfindən müəyyən ediləcək və onların özünü-məşğulluq fəaliyyətinin dəstəklənməsi üçün tədbirlər görülməkdir”.

Müraciət edənlərdən bir qismi bərpə müalicəsi xidmətləri, reabilitasiya vasitələri ilə təmin olunmaları üçün qeydiyyatda götürüldüblər.

Qəbul zamanı vətəndaşlar əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə, sosial cəhətdən həssas əhali qruplarından olan insanlara dövlət qayğısının artırılmasına, işsiz və işaxtaran vətəndaşlar üçün aktiv məşğulluq proqramlarının həyata keçirilməsinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını ifadə ediblər. Qəbul zamanı nazirliyin səlahiyyət dairəsinə aid olmayan məsələlərə dair müraciətlər aidiyyəti qurumlara çatdırılmaq üçün qeydiyyatda alınıb.

22 oktyabr 2016-cı il

“Etirazçılar polis əməkdaşlarından bir neçəsinə xəsarət yetirdilər”

Taleh Bağırov, Fuad Qəhrəmanlı və digərlərinin məhkəməsi davam etdirilib

Dünən Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Taleh Bağırov, Fuad Qəhrəmanlı və digərlərinin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi davam etdirilib. Hakim Əlövsət Abbasovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxslər hadisələr zamanı xəsarət almaları haqqında ekspertiza aparan şəxsdən narazılıq ediblər./apa.az/

Bildiriblər ki, ekspert xəsarətləri qeyd almır. Hakim deyib ki, hələ ekspertiza rəyi məhkəməyə gəlmədiyi üçün nəse edə bilməzlər. Daha sonra vekil Yalçın İmanov vəsatətə çıxış edib. O bildirib ki, Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə sorğu ilə müraciət edərək Nardaranda keçirilən əməliyyatda neçə nəfərin iştirak etməsi və onlarda hansı silahların olmasını öyrənməyə çalışıb. Lakin buna cavab verilməyib. Vekil sorğunun məhkəmə adından həmin idarəyə göndərilməsini istəyib. Vəkillər zərərçəkmiş polis əməkdaşı İbrahim Kazımovun növbəti dəfə məhkəməyə çağırılması haqqında da vəsatət veriblər. Prokuror isə vəsatətin təmin edilməsini istəyib. Bildirib ki, İ. Kazımov iki dəfə məhkəmədə dindirilib. Bu isə təqsirləndirilən şəxslərin narazılığına səbəb olub. Hakim vəsatətə sonra münasibət bildirəcəklərini deyib.

Sonra prosesdə şahid qismində Sabunçu rayon Polis İdarəsinin (RPİ) əməkdaşı Nadir Vəliyev ifadə verib. Bildirib ki, ötən il noyabrın 5-də bir qrup şəxs polis idarəsinin qarşısına toplaşmış Elçin Qasımovun azadlığa buraxılmasını istəyib. O, ərazidə daş parçaları görsə də, onu kimin atdığını bilmədiyini deyib. Bildirib ki, hadisə zamanı polis əməkdaşlarının xəsarət almasından xəbəri var.

Sabunçu RPİ-nin PPX-nin taqım komandiri Vəliyev Nadir Hüseyn oğlu ibtidai istintaq zamanı ifadəsində göstərmiş ki, 5 noyabr 2015-ci il tarixdə saat 22 radələrində təxminən 100-150 nəfər kişi, əsasən Nardaran-Maştağa kənd sakinlərinin Sabunçu RPİ-nin inzibati binasının qarşısına toplaşaraq idarəyə gətirilmiş Elçin Qasımovun buraxılmasını hədə-qorxu və aqressiv şüarlarla tələb etmələrini, polis əməkdaşlarının qanuni tələblərinə məhəl qoymaraq inzibati binaya hücum etməyə, əllərindəki daş, demir parçalarını polis əməkdaşlarına tərəf atdıklarını, bir neçə polis əməkdaşının xəsarət aldığı, köməyə gəlmiş çevik polis alayının əməkdaşlarının birgə əməliyyat tədbiri ilə iğtişaşın qarşısını aldıklarını, fəal şəxslərin tutularaq polis idarəsinə təhvil verildiyini göstərib.

Sonra Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin əməkdaşı Şahbaz Orucov ifadə verib. Ş. Orucov N. Vəliyev ifadə verən zaman yan otaqda onun dediklərini eşitdiyini, onun dedikləri ilə razılaşdığını bildirib. Vəkillər isə buna etiraz ediblər. Hakim digər şahidin ifadəsini eşitdiyinə və bu ifadələri təkrarladığına görə Ş. Orucovun şahidlik statusuna məhkəmə tərəfindən xitam ve-

rildiyini elan edib. Ş. Orucov ibtidai istintaq zamanı isə N. Vəliyevlə oxşar ifadə verib. Sonra prosesdə ifadə verən Sabunçu RPİ-nin əməkdaşı Cavid Qafarov deyib ki, həmin vaxt futbolda olub, idarəyə çağırıldığı üçün gəlib və hər hansı qarşıdurmanın şahidi olmayıb. O da ibtidai istintaq zamanı N. Vəliyev və Ş. Orucovla oxşar ifadə verib.

Sabunçu rayon RPİ-nin əməkdaşı Eyvaz Hüseynov isə prosesdə ifadə verərək, idarənin qarşısında daş parçaları görsə də, kimin atdığını bilmədiyini deyib. E. Hüseynov da istintaq zamanı digər polis əməkdaşları ilə oxşar ifadəni verib. Polis əməkdaşı Ruslan Məhərrəmov da həm bugünkü prosesdə, həm də ibtidai istintaq zamanı da oxşar ifadələr verib.

Daha sonra iclasda prosesdə ifadə verən Sabunçu RPİ-nin əməkdaşı Ramil İsmayilov bildirib ki, 2015-ci il noyabrın 5-də idarədə xidmətdə olan zaman bir qrup şəxs binaya daxil olaraq Elçin Qasımovun azadlığa buraxılmasını istəyib. Bu zaman o, “Növbətçi hissə”yə mürüzə edib. Adamlar gədikcə çoxaldığına görə Çevik Polis Alayını köməyə çağırıblar. Həmin şəxslər “Elçin Qasımova azadlıq” şüarları qışqırıblar və əmrə tabe olmayıblar. Hadisə zamanı onun əl qandalı və dəyənəyi itib, dəbilqəsinin isə şüşəsi çatlayıb.

O, ibtidai istintaqa ifadəsində də göstərmiş ki, 5 noyabr 2015-ci il tarixdə Sabunçu RPİ-nin qarşısında iğtişaş törədən kütlənin arasında qalan zaman 1 ədəd əl qandalı və 1 ədəd rezin dəyənəyini itirib, onlara atılan daş və demir parçalarının dəyməsi nəticəsində 1 ədəd gözlüklü dəbilqə və 1 ədəd qoruyucu qalxanı isə çatlayıb.

Daha sonra iclasda şahid qismində Sabunçu RPİ-nin Cinayət Axtarış Şöbəsinin əməliyyat müvəkkili Ağaalı Ələkbərli ifadə verib. O bildirib ki, idarənin qarşısına 80-100 nəfər yığışmış Elçin Qasımovun zadlığa buraxılmasını tələb edib. A. Ələkbərli həmin gün idarənin qarşısında təqsirləndirilən şəxslərdən Zakir Mustafayevi gördüyünü deyib. Lakin Z. Mustafayev həmin gün orada olmadığını bildirib. A. Ələkbərli bildirib ki, kiməsə idarədə işgəncə verilməsinin şahidi olmayıb.

O, ibtidai istintaq zamanı isə ifadəsində göstərmiş ki, 5 noyabr 2015-ci il tarixdə idarədə növbətçi olan zaman Elçin Qasımov və Sahib Həbibov adlı şəxslər idarəyə gətirilib, saat 21 radələrində 70-80 nəfərdən ibarət qrup idarənin darvazasının qarşısında yığılaraq onların buraxılması ilə bağlı şüarlar səsləndirməyə başlayıb, əks təqdirdə, zor tətbiq edəcəklərini bildiriblər. Qrupa yaxınlaşaraq gətirilən şəxslərin

araşdırma qurtardıqdan sonra buraxılacağını bildirsələr də, həmin şəxslər şüarlar səsləndirməkdə, ictimai asayışı pozmaqda davam edib, avtomobil yolunu kəsiblər. Həmin şəxslər Sabunçu RPİ-nin yaxınlığına daş və taxta parçaları yığılmağa başladığı üçün onlara müdaxilə edib dağıtmaq istədikdə həmin şəxslər onları taxta və daş parçaları ilə vurmağa başlayıblar. Təxminən 40-50 dəqiqə qarşıdurma olub və həmin şəxslər xuliqanlıq hərəkətləri ilə yanaşı, polis əməkdaşlarına müqavimət göstərirlər. O, xəsarət almasa da, polis əməkdaşlarından bir neçəsi xəsarət alıb, bundan sonra hadisə yerinə ÇPA-nın əməkdaşları gəlib, bu vaxt iğtişaş edənlərin içərisindən daha fəalları saxlanılaraq idarəyə gətirilib, həmin şəxslərin üzərinə baxış keçirilən zaman üzərlərindən bəşbarmaq və bıçaqlar çıxıb. Daha sonra iclasda şahid qismində Sabunçu RPİ-nin əməkdaşı İlkin İbrahimov ifadə verib. O, futbol tədbirində olduqları zaman həyəcan siqnalı verildiyi üçün idarəyə gəldiklərini, oraya çatan zaman sakitlik olduğunu gördüyünü deyib. O da ibtidai istintaq zamanı Nadir Vəliyev və digər polis əməkdaşları ilə oxşar ifadəni verib.

Sonra iclasda Sabunçu RPİ-nin əməkdaşı Firəddin İsmayilov ifadə verərək bildirib ki, idarənin qarşısına toplaşanları sakitliyə dəvət etsələr də, buna məhəl qoyan olmayıb. Hadisə zamanı heç kimi saxlamayıb və kiməsə xəsarət yetirməyib. O, da ibtidai istintaq zamanı digər polis əməkdaşları ilə oxşar ifadəni verib.

Təqsirləndirilən Abbas Hüseynov isə iclasda çıxış edərək Milli Məclisdə başqa problemlərin yox, dini azadlığı sıxışdırmaqla bağlı müzakirələrin aparılmasından narahat olduğunu deyib. Hakim isə bildirib ki, onlar Milli Məclisin işinə qarışmırlar. Proses oktyabrın 24-də davam edəcək.

Qeyd edək ki, T. Bağırov Cinayət Məcəlləsinin 120-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsinin 120.2.1, 120.2.3, 120.2.4, 120.2.7, 120.2.12, 29,120-ci (qəsdən adam öldürməyə cəhd) maddəsinin 29, 120. 2.1, 29,120.2.3, 29, 120.2.4, 29,120.2.7, 29, 120. 2. 12, 228.3-cü (qanunsuz olaraq odlu silah əldə etmə), 228.4-cü (qanunsuz olaraq silah gəzdirmə) və digər maddələri ilə ittiham olunur. Ötən il noyabrın 26-da hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşlarının Bakının Nardaran qəsəbəsində keçirdikləri xüsusi əməliyyat zamanı T. Bağırov da daxil olmaqla 60-dan çox şəxs saxlanılıb. Həmin şəxslərdən bir neçəsinin cinayət işi digərlərindən ayrılaraq Sabunçu rayon Məhkəməsinə göndərilib, bəzələrində müvafiq hökmlər çıxarılıb.

AXCP sədrinin müavini F. Qəhrəmanlı isə ötən il dekabrın 8-də həbs edilib. O, Cinayət Məcəlləsinin 281-ci (dövlət əleyhinə açıq çağırışlar), 283-cü (milli, irqi, sosial və ya dini nifrət və düşmənçiliyin salınması) və 220.2-ci (hakimiyyət nümayəndəsinin qanuni tələblərinə fəal şəkildə tabe olmağa və kütləvi iğtişaşlara, habelə vətəndaşlara qarşı zorakılıq etməyə çağırışlar etmə) maddələri ilə ittiham olunur.

“Kredit büroları haqqında” yeni qanun layihəsi müzakirə edilib

Oktyabrın 21-də Milli Məclisin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclasında “Kredit büroları haqqında” yeni qanun layihəsi ikinci oxunuşda müzakirə edilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda çıxış edən komitə sədri Ziyad Səmədzadə qanun layihəsi haqqında məlumat verib. Bildirilib ki, qanun layihəsi Prezident İlham Əliyev tərəfindən təqdim edilib. Onun sözlərinə görə, bu gün maliyyə-kredit sisteminin təkmilləşdirilməsi başlıca prioritetlərdəndir. Z.Səmədzadə əlavə edib ki, problemlı kreditlərin həcmnin artmaması və maliyyə-kredit sisteminə dayanıqlığın təmin olunması üçün kredit bürolarının yaradılmasına ehtiyac var. Onun sözlərinə görə, qanun layihəsinin məqsədi fiziki və hüquqi şəxslərə öz maliyyə öhdəliklərinin icrası barədə uzunmüddətli məlumat bazasının formalaşdırılması yolu ilə maliyyə xidmətlərinə çıxış imkanlarının yaxşılaşdırılması, borc münasibətlərində maliyyə intizamının möhkəmləndirilməsi və ölkədə maliyyə sisteminin sabitliyinin təmin edilməsidir. Qeyd edilib ki, qanun layihəsi 4 fəsil, 23 maddədən ibarətdir. Kredit büroları bank və digər borcverən təşkilatların borc almaq istəyən şəxslərin əvvəlki borclarının tarixi, ödəmə statistikası, maliyyə intizamı və borc almaq arzusunda olanların gəlirlərinin əks olunduğu məlumat bazasıdır.

Daha sonra qanun layihəsi ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Deputatlar bu sənədin qəbulunun vacibliyini qeyd ediblər. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının Direktorlar Şurasının sədri Rüfət Aslanlı qeyd edib ki, Azərbaycanda maliyyə bazarlarının tənzimlənməsi və nəzarəti ilə bağlı hazırlanan qanun layihəsi artıq hökumət səviyyəsində müzakirə olunur. Qanun layihəsinin vacibliyindən danışan R.Aslanlı bildirib ki, qarşıda duran əsas məsələ maliyyə inklüzivliyini, hər bir insanın və iş adamının maliyyə xidmətinə sərbəst qaydada çıxışını təmin etməkdir. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının Direktorlar Şurasının sədri qeyd edib ki, Azərbaycanda qorunan bank əmanətləri üzrə kompensasiya ödənişlərinin hər bir halda öz valyutasında həyata keçirilməsi ilə bağlı məsələ hökumətdə müzakirə olunur. Bildirib ki, hazırda əgər bir şəxsin bankda bir neçə valyutada qorunan əmanəti varsa, o zaman toplam kompensasiya milli valyutada ödənilir. Sonda qanun layihəsi Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə edilib

Bu il SOCAR-ın təbii qaz hasilatı 4,7 milyard kubmetr olub

Sentyabrda SOCAR-ın təbii qaz hasilatı 481,8 milyon kubmetr olub. Keçən ay ölkə üzrə qaz istehsalı isə 2 milyard 311,9 milyon kubmetr təşkil edib. Bu barədə AZƏRTAC-a SOCAR-dan məlumat verilib. Bu ilin ilk 9 ayında SOCAR üzrə 4 milyard 706,8 milyon kubmetr, Azərbaycanda ümumilikdə isə 22 milyard 288,8 milyon kubmetr qaz hasil olunub.

Mərkəzi Bank vəsaitlərin cəlb edilməsi üzrə növbəti depozit hərracı keçirəcək

Oktyabrın 24-də Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı vəsaitlərin cəlb edilməsi üzrə növbəti depozit hərracı keçirəcək. AZƏRTAC Mərkəzi Banka istinadla xəbər verir ki, dolaylı hərracda 50 milyon manat məbləğində vəsaitin cəlbə nəzərdə tutulur. Depozit hərracının müddəti 28 gündür. “Bloomberg” ticarət sisteminə keçiriləcək hərrac üzrə faiz dərəcələri 12,01-14,99 faiz təşkil edir.

Azərbaycanda səhiyyənin daha da inkişafı üçün dövlətin siyasi iradəsi ortadadır

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin üzvü Rafiq Məmmədhasənovun yap.org.az-a müsahibəsi

- Rafiq müəllim, bu günlər xalqımız dövlət müstəqilliyinin bərpa olunmasının 25-ci ildönümünü böyük təntənə ilə qeyd edir. Bu dövrdə ölkəmiz bütün sahələr üzrə inkişaf edib. Bu mənada Azərbaycan səhiyyəsinin inkişafı haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Azərbaycan müstəqil dövlət kimi ötən 25 il ərzində böyük inkişaf yolu keçib. Bu dövr xalqımızın şərəfli bir tarixidir. Doğrudur, müstəqilliyimizin ilk illərində - 1991-1993-cü illərdə o zamanlı hakimiyyətin yarıtmaq siyasəti nəticəsində Azərbaycan məhv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Amma xalqın tələbi ilə Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1993-cü ilin iyun ayında hakimiyyətə qayıdışından sonra ölkəmizin üzləşdiyi təhlükə sövuşdü. Ulu öndər hakimiyyətə qayıdıqdan qısa müddət sonra ölkədə ictimai-siyasi sabitlik bərpa olundu, qanunsuz silahlı dəstələr zərərsizləşdirildi, iqtisadi tənəzzülün qarşısı alındı. Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın inkişaf strategiyası müəyyənləşdirildi və sosial-iqtisadi tərəqqi başlandı. Ən mühüm məsələ odur ki, Ulu öndər Heydər Əliyev dövlət müstəqilliyimizin sarsılmaz təməllərini yaratdı və onun dönməzliyini təmin etdi. Ümummilli liderimiz bəyan etmişdi ki, müstəqilliyi qorumaq onu elan etməkdən qat-qat çətindir. Zaman həqiqətən də, Onun bu fikirlərinin nə qədər doğru olduğunu təsdiqlədi. Bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən Heydər Əliyev siyasəti uğurla davam etdirilir. Ölkəmiz bütün sahələr üzrə inkişaf edib, Azərbaycan regionun lider dövlətidir, dünyada söz sahibidir.

Qeyd etdiyim kimi Azərbay-

canda bütün sahələr inkişaf edib. Bu inkişaf səhiyyə sahəsində də özünü əyani şəkildə göstərir. Səhiyyəyə dövlət qayğısının əsası Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. O, bildirdi ki, həkimlər mənim ən yaxın dostumdur. Ulu öndərimiz hələ sovet dövründə bu sahəyə xüsusi qayğı göstərirdi. Bu qayğı müstəqillik illərində daha da geniş vüsət aldı. Hazırda Prezident İlham Əliyevin səhiyyəyə göstər-

diyi diqqət nəticəsində ölkəmizdə yüzlərlə tibb müəssisələri tikilib istifadəyə verilib. Həmin müəssisələr müasir avadanlıqlarla tam təmin olunublar.

Məsələn, əvvəllər Azərbaycan Tibb Universitetinin tələbələri dərslər keçmək üçün Bakının bütün ərazisində bir çox xəstəxanalara gedirdilər, çünki universitetin kafedraları ayrı-ayrı xəstəxanalarda idi. Amma Prezidentimizin diqqəti nəticəsində ATU-nun Tədris-Terapevtik Klinikası, Cərrahiyyə Klinikası, Stomatologiya Klinikası, Onkologiya Klinikası yaradıldı və müvafiq kafedralar həmin klinikalara köçürüldü. Bu klinikalar ATU-nun əhatəsində yerləşir, yəni artıq universitetin müstəqil klinikaları var. Tələbələr dərsləri də, praktikanı da həmin klinikalarda keçirlər.

Tibb sahəsində kadr hazırlığı da yüksək səviyyədədir. ATU-nun məzunları bu gün dünyanın bir sıra ölkələrində peşəkar həkim kimi çalışırlar. Universitetin Türkiyənin tibb üzrə ali məktəbləri ilə müqaviləsi var. Türkiyə tərəfi 3-cü kursdan etibarən bizim əlaçı tələbələri gəlib özləri seçərək aparırlar. Həmin tələbələr də təhsilini Türkiyədə davam etdirir və mütəxəssis kimi yetişərək ölkəmizə qayıdırlar. Eləcə də rezidentura təhsili onların peşəkar mütəxəssis kimi yetişməsində mühüm rol oynayır.

Bütövlükdə, Azərbaycanda səhiyyə sahəsinin daha da inkişafı üçün dövlətin siyasi iradəsi ortadadır. Bu istiqamətdə işlər uğurla davam etməkdədir.

- Bu sahənin inkişafı ilə əlaqədar qəbul olunmuş dövlət proqramlarının əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Əlbəttə ki, səhiyyənin inkişafı məsələsində bu sahə ilə əlaqədar qəbul olunmuş dövlət

proqramlarının xüsusi əhəmiyyəti var. Ümumiyyətlə, ölkədə hər bir sahənin inkişafının proqramları əsasında təmin olunması xüsusi diqqət mərkəzində saxlanılır. Bu baxımdan, səhiyyə ilə əlaqədar qəbul olunmuş dövlət proqramları da böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycanda səhiyyənin inkişafı ilə əlaqədar 11 dövlət proqramı qəbul olunub. Şəkərli diabet, onkoloji, talassemiya və xəstəliklərə düçar olmuş insanlara dövlət tərəfindən xüsusi qayğı göstərilir. Eləcə də, ana və uşaqların mühafizəsinə yönəlməmiş ciddi tədbirlər görülür. Böyrək çatışmazlığından əziyyət çəkənlərə dövlət hesabına dializ köçürülür. Bununla əlaqədar həm Bakı şəhərində, həm də zonalarda müvafiq mərkəzlər var.

Elə məsələlər var ki, başqa ölkələr Azərbaycanın təcrübəsindən istifadə edirlər. Məsələn, şəkərli diabet xəstələrinə dövlət qayğısı ilə əlaqədar qanunumuz Rusiya model qanun kimi götürüldü.

- Siz Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin üzvüsünüz. Hazırda səhiyyə sahəsində hansı qanunlar hazırlanır?

- Bildiyiniz kimi indiyə qədər parlamentdə əhalinin sağlamlığının qorunmasına xidmət edən bir sıra qanunlar qəbul edilib. Hazırda da yeni qanun layihələri üzərində iş gedir. Mən onların bir neçəsinin adını çəkə bilərəm. Yeni layihələrdən biri psixoloji yardım haqqında qanun layihəsidir. Bu məsələ aktualdır. Bilirsiniz ki, depressiyalar, ailə münasibətləri, kollektivdə işçi ilə münasibətlərin tənzimlənməsi və digər məsələlər bütün dünyada diqqətləri psixoloji yardımın önəminə çəkir. Psixoloji yardım müraciət edənlərin sayının artımı isə bu sahədə diplomsuz mütəxəssislərin olması, qeyri-əlaqəli çalışanların çoxalması kimi problemlərin üzə çıxmasına gətirib çıxarır. Bu səbəbdən psixoloji yardımla bağlı hüquqi bazanın yaradılmasına ehtiyac var.

Yeni hazırlanan qanun layihəsində psixoloji yardımın hansı çərçivədə, harada göstərilməsi, dövlət və özəl sektorda bu xidməti göstərmək üçün sertifikatın kimdən alınması, icazə verən orqanın adının müəyyənləşdirilməsi və digər məsələlərin hüquqi baza ilə tənzimlənməsi nəzərdə tutulub.

Bundan başqa, "Reproduktiv sağlamlıq haqqında" qanun layihəsi də hazırlanır ki, bu da aktual məsələdir. Belə bir qanun dünya ölkələrinin təcrübəsində də var.

- Azərbaycanda icbari

tibbi sığorta sistemində keçidlə əlaqədar ciddi işlər görülür. Sizcə, bu sistemin tətbiqinin üstünlükləri nədən ibarətdir?

- İcbari tibbi sığorta bir çox ölkələrdə tətbiq olunur. Hesab edirəm ki, bu sistemin Azərbaycanda da tətbiq olunması labüddür, zəruridir. Artıq hökumət tərəfindən bu yöndə ciddi işlər gedir. Yəqin ki, yaxın zamanlarda ölkəmizdə icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanacaq. Bu sistemin uğurla tətbiq olunacağına inanırıq. Bu sistemin tətbiqi həm vətəndaşlar üçün xeyirlidir, həm də səhiyyənin inkişafına əhəmiyyətli təsir göstərəcək.

- Bəs dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsinin əhəmiyyəti haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Əlbəttə ki, dərman vasitələrinin qiymətlərinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsi çox müsbət haldır. Bu, vətəndaşların maraqlarına tam uyğundur. Bu məsələ dövlət başçısının tapşırığıdır və Onun tapşırığına uyğun olaraq hökumət bu addımları atır.

Bilirsiniz ki, dərmanlar xaricdən idxal olunur və bu da milyonlarla vəsaitin xaricə getməsi deməkdir. Ölkə Prezidentinin tapşırığı ilə Azərbaycanda dərman istehsal edən müəssisələrin yaradılması istiqamətində də iş gedir. Azərbaycan dərman bitkiləri ilə zəngindir. Yeni dərman istehsal etmək üçün bitki xammalı ehtiyatımız çoxdur. Bundan istifadə edilməlidir. Yəqin ki, bu məsələ də tezliklə müsbət həllini tapacaq. Yerli dərman istehsalı dərmanların qiymətlərinin daha da ucuzlaşmasına gətirib çıxaracaq, həm də milyonlarla vəsaitin xaricə çıxarılmasının qarşısını alacaq.

- Rafiq müəllim, siz Milli Məclisdə bölgələri təmsil edirsiniz. Azərbaycanda regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı Dövlət Proqramı həyata keçirilməkdədir. Bu proqramın icrası nəticəsində bölgələrimizdə böyük abadlıq və quruculuq işləri görülür. Bütün bunların önəmi nədən ibarətdir?

- Son illər regionların inkişafı böyük vüsət alıb. Bölgələrin siması əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib. Mən tez-tez xarici ölkələrə səfər edirəm və deyə bilərəm ki, bölgələrimiz Avropa ölkələrindəki vəziyyətdən heç də

fərqlənmir.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı proqramı çərçivəsində bölgələrimizdə böyük işlər həyata keçirilir. Həm bu prosesin birinci mərhələsində, həm də hazırkı mərhələdə görülən işlər yüksək qiymətə layiqdir. Bu dövlət proqramları regionlarda infrastrukturun yaradılması, qeyri-neft sektorunun inkişafı, regionlarda daimi iş yerlərinin yaradılması əhalinin sosial-rifah halının yüksəlməsinə birbaşa təsir göstərən amillərdən biri olub. Eyni zamanda, daha bir mühüm strateji məsələ ölkəmizdə işsizliyin azaldılması, məşğulluq siyasətinin müəyyənləşdirilməsi və həyata keçirilməsi ilə bağlıdır. Regionların inkişafı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xüsusi diqqət mərkəzindədir. Dövlət başçısı Azərbaycanda regionların tarazlı və davamlı sosial-iqtisadi tərəqqisi, yeni iş yerlərinin açılması, infrastrukturun yenilənməsi, bölgələrin investisiya cəlbediciliyinin artırılmasını vacib hesab edərək bu prosesə şəxsən nəzarət edir.

Qeyd etmək lazımdır ki, regionların inkişafını özündə ehtiva edən bu proqramların vaxtında və yüksək səviyyədə icra olunması Azərbaycanın ümumi iqtisadi gücünü artırmaqla yanaşı, istehsal müəssisələrinin fəaliyyətinin bərpasına, yeni istehsal müəssisələrinin yaradılmasına, yerli resurslardan istifadənin səmərəsinin artırılmasına, regionların inkişafı üçün zəruri infrastrukturun yaradılmasına, aqrar sektorda islahatların ikinci mərhələsinin sürətləndirilməsinə, fermerlərə və digər kənd təsərrüfatı işçilərinə kömək məqsədilə müxtəlif servis mərkəzlərinin yaradılmasına yol açıb. Bundan başqa, bu Dövlət proqramlarında investorların regionlara cəlb olunması üçün əlverişli şəraitin yaradılması, yeni iş yerlərinin açılması, əhalinin kommunal xidmətlərlə təminatının yaxşılaşdırılması regionların sosial-iqtisadi inkişafında həlledici dönüş yaradıb. Dövlətin inkişafı və zənginləşməsi son nəticədə vətəndaşların yaxşı yaşamasına, onların sosial tərəqqisinə səbəb olur. Bütün bunlarla yanaşı, bölgələrdə xeyli sayda tibb ocaqları, məktəblər, mədəniyyət evləri, sosial obyektlər də tikilib istifadəyə verilir. Görülən bu işləri Prezidentimizin ölkə vətəndaşlarına qayğısının ifadəsidir.

Mən Milli Məclisdə Gədəbəy və Tovuz rayonlarını təmsil edirəm. Bu rayonlarda böyük abadlıq və quruculuq işləri həyata keçirilir. Yeni sosial obyektlər, körpülər, yollar tikilib istifadə verilib. Bu yöndə işlər davam etdirilir.

Müxalifətin Qarabağı istəməsinin səbəbi

RƏFİQƏ

Qaragüruhçu müxalifətin qeyri-adi hərəkətlərindən biri onun Dağlıq Qarabağ məsələsinə olan münasibətidir. Müxalifət ancaq vay-şivən qopararaq qan və mənfi olan hər şeyi axtarır. Bu tip informasiyalar da müxalifət qəzetlərinin manşetində verilir. Ermənistan müxalifətinin Azərbaycan müxalifətindən fərqi ondadır ki, erməni müxalifəti Dağlıq Qarabağ problemi ilə əlaqədar həm beynəlxalq təşkilatlara, həm də Ermənistanın məsələ ilə əlaqədar üzv olduğu bütün qurumlara müraciət ünvanlayır. Məsələn, erməni müxalifəti xaricdə yaşayan ermənilərlə də Qarabağla bağlı məsələlərdə əməkdaşlıq nümayiş etdirir. Amma Azərbaycan müxalifəti bu məsələni tamamilə yadından çıxarıb. Hətta yaxasını kənara çəkəndən ötrü özlərindən min bir cür hoqqalar və yalanlar uydururlar.

Ona görə də belə bir aksioma yaranır - müxalifət Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll olunmasını heç də istəmir. Bu gün AXCP sədri Ə.Kərimli, onun siyasi kuklası, "Milli Şura"nın sədri Cəmil Həsənlı, Müsavatın saxta yolla seçilmiş başqanı Arif Hacılı, eləcə də onu saxtakarlıq yolu ilə başqanlıq kreslosuna oturdan İsa Qəmbər və sairləri elə zənn edirlər ki, məsələni hakimiyyətə gəldikdən sonra yalnız onların özləri həll edə bilərlər. Ona görə də bu cür qaragüruhçu müxalifət hətta Qarabağ problemindən də özlərinə sərf edən tərzdə istifadə edirlər. Məsələn, yalnız iqtidarı şərhləmək üçün istifadə etməyə çalışırlar.

Amma müxalifət, həqiqətən, ağıllı siyasət yürütürdü, münaqişəni beynəlxalq səviyyədə qabardırdılar. C.Həsənlı kənara çıxan kimi, ancaq Azərbaycan haqqında qeyri-qanuni məlumatlar verməklə məşğuldur. C.Həsənlı bir dəfə də olsun, Azərbaycanın maraqlarını satdığı ölkələr qarşısında Dağlıq Qarabağ münaqişəsini qaldırmayıb. Belə olan halda, C.Həsənlı cəmiyyət arasında sevilməli şəxsiyyətə çevrilirdi. Tək C.Həsənlı yox, bütün Azərbaycan müxalifəti bu gündədir. Azərbaycanın pis gündə olması onlara ləzzət verirdi. Ona görə də Azərbaycan müxalifətinin siyasi vampir kimi dəyərləndirilməsi də doğru seçimdir. Yeni bunların əsas məqsədləri də qan içməklə hakimiyyətə gəlməkdir. Müxalifət iqtidarın ayağının bürüməsini gözləyir ki, vampir kimi başının üstünü kədsirsin. Siyasi vampirlikdən əl çəkəndikcə, müxalifət nə Azərbaycan cəmiyyətinin hörmətini qazanacaq, nə də ki, beynəlxalq aləmdə onu ciddi qəbul edəcəklər. Ümumiyyətlə, son seçkilər də göstərdi ki, onlar piyadadırlar. Müxalifət nəinki Biləcəridən, heç "Şamaxinka"dan aşağı düşə bilmir. 9-cu mikrorayon səviyyəsindən yuxarı qalxa bilmirlər. Elə-belə qalsalar yaxşıdır. Yoxsa ki...

Bakıda ikinci Türkiyə-Azərbaycan onkologiya günləri keçirilir

Oktyabrın 21-də Bakıda ikinci Türkiyə-Azərbaycan onkologiya günləri öz işinə başlayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Türkiyə Tibbi Onkologiya Dərnəyinin və Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyi Milli Onkologiya Mərkəzinin (MOM) təşəbbüsü ilə keçirilən konqresdə onkoloji xəstəliklərin diaqnostikası və müalicəsinin ən aktual problemləri, habelə müasir onkologiyanın qarşısında duran vəzifələr müzakirə edilir.

və qayğısının nəticəsi olaraq 1000 çarpayılıq Milli Onkologiya Mərkəzinin cərrahiyyə korpusu, eyni zamanda, Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın himayəsi ilə Milli Onkologiya Mərkəzinin nəzdində Uşaq Klinikası açılıb. Hazırda Milli Onkologiya Mərkəzi ən müasir tibbi texnika ilə, o cümlədən mobil diaq-

arasında əlaqələrin qurulması, təcrübə mübadiləsinin aparılması, eləcə də onkologiya sahəsində ən son nailiyyətlərin müzakirəsinə reallaşdırmaq üçün imkan yaradılması məqsədilə keçirildiyini deyib. Ahmet Özet konqresə verdiyi dəstəyə görə Milli Onkologiya Mərkəzinin baş direktoru, akademik Cəmil Əliyevə minnətdarlığını bildirib.

Konqresin həmsədrləri Necati Alkış (Türkiyə) və Azad Kərimli (Azərbaycan) çıxışlarında hər iki ölkənin mütəxəssislərinin onkoloji xəstəliklərin diaqnostikası, müalicəsi və profilaktikası sahəsində öz tədqiqat və təcrübələrinin sirlərini bölüşəcəklərinə əminliklərini ifadə ediblər. Bildirilib ki, iki gün davam edəcək konqresdə onkoloji patologiyaların diaqnostikası və müalicəsinin təfərrüatları, elm, tibb və səhiyyənin müxtəlif aktual problemləri, onkologiya qarşısında duran vəzifələr və onların potensial həlli yolları da daxil olmaqla, bir çox mövzular da sessiyalarda müzakirə ediləcək.

Açılış mərasimində çıxış edən Milli Onkologiya Mərkəzinin baş direktorunun birinci müavini, professor Əziz Əliyev konqresin işinə uğurlar arzulayıb. "İnanıram ki, artıq ölkəmizdə ikinci dəfə keçirilən konqresdə Türkiyə və Azərbaycan onkoloqları müxtəlif mövzular üzrə maraqlı fikir mübadiləsi aparacaqlar. Bu da onkologiya sahəsində tibbi yenilikləri öyrənmək baxımından faydalı olacaq", - deyərək Əziz Əliyev bildirib. O, Milli Onkologiya Mərkəzində onkoloji xəstəliklərin müalicəsi üçün yaradılan şəraitdən danışdı. Əziz Əliyev bildirib ki, Azərbaycan Prezidentinin diqqət

nostik komplekslə təchiz edilib.

Azərbaycan Milli Onkologiya Mərkəzinin öz təchizatına görə Avropanın qabaqcıl klinikalarından geri qalmadığı və bu inkişafın akademik Cəmil Əliyevin əməyi sayəsində mümkün olduğu diqqətə çatdırılıb. Bildirilib ki, Azərbaycanda bədxassəli şişlərdən əziyyət çəkən insanların pulsuz olaraq ixtisaslaşdırılmış tibbi və sosial yardım almaları üçün tam hüquqi zəmin yaradılıb.

Türkiyə Tibbi Onkologiya Dərnəyinin rəhbəri Ahmet Özet konqresin Azərbaycan və Türkiyə onkoloqları

Sonra konqres işini "Baş və boyun şişləri" mövzusunda sessiya ilə davam etdirib. "Baş və boyun şişlərinin cərrahiyyə" mövzusunda ilk məruzə ilə professor Əziz Əliyev çıxış edərək bu sahədə dünyada, eləcə də Milli Onkologiya Mərkəzində aparılan müalicə üsulları və cərrahiyyə əməliyyatları barədə məlumat verib. Gün ərzində, eləcə də oktyabrın 22-də "Xəstə müzakirələri", "Mədə xərçəngi", "Limfoma", "Ağciyər xərçəngi", "Süd vəzi xərçəngi", "Koleraktal xərçəng" mövzularında sessiyalar keçiriləcək, müzakirələr aparılacaq.

Dövlət İmtahan Mərkəzi Direktorlar Şurasının sədri Qazaxda vətəndaşları qəbul edib

Dövlət İmtahan Mərkəzi Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə oktyabrın 21-də Qazaxda vətəndaş qəbulu keçirib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Şahmat Mərkəzində keçirilən qəbulda Şəmkir, Tovuz, Ağstafa və Qazax sakinləri iştirak ediblər. Görüşdə əsasən tam və ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinə, bakalavr, magistratura və rezidentura səviyyələrinə qəbulla bağlı müraciətlər olunub. Qəbula gələn vətəndaşlar Dövlət İmtahan Mərkəzi Direktorlar Şurasının sədri tərəfindən diqqətlə dinlənilib. Bəzi müraciətlər yerində öz həllini tapıb, bir qismi barədə vətəndaşlara ətraflı izahat və məsləhətlər verilib. Dövlət İmtahan Mərkəzi Direktorlar Şurasının səhiyyəyə aid olmayan məsələlərlə bağlı müraciətlər isə aidiyyəti qurumlara çatdırılmaq üçün qeydiyyatla alınmış. Görüş zamanı birbaşa müraciət edən vətəndaşlar da M.Abbaszadə tərəfindən dinlənilib və onların müraciətlərinin həlli üçün müvafiq tədbirlər görüldü.

SOCAR ilə "ASAN xidmət" və "ABAD xidmət" arasında sənədlər imzalanıb

Oktyabrın 21-də SOCAR ilə "ABAD xidmət" arasında qarşılıqlı əməkdaşlığa xidmət edəcək Anlaşma Memorandumu və "ASAN xidmət"lə təlim-tədris məsələləri, könüllü fəaliyyəti, ətraf mühitin qorunması və təhlükəsizlik, informasiya texnologiyaları, müasir innovativ texnologiyaların tətbiqi, sosial məsuliyyət və digər sahələrdə birgə Əməkdaşlıq Sazişi imzalanıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, mərasimdə SOCAR-ın prezidenti Rövneq Abdullayev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin (ASAN xidmət) sədri İnam Kərimov, SOCAR və "ASAN xidmət" rəhbərliyinin nümayəndələri iştirak ediblər. Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri İnam Kərimov SOCAR-"ASAN xidmət" əməkdaşlığından və gələcək perspektivlərindən danışdı. Qeyd edib ki, bu əməkdaşlıq çərçivəsində SOCAR "ASAN xidmət" in tabeliyində yaradılan "ABAD" - Ailə Biznesinə Asan Dəstək mərkəzləri üzrə layihələrin icrası və inkişafında əhəmiyyətli rol oynayacaq.

SOCAR-ın prezidenti R.Abdullayev isə son illər neft strategiyası çərçivəsində qazanılmış uğurlardan danışdı, bu nailiyyətlərdə Dövlət Neft Şirkətinin rolundan bəhs edib. Deyib ki, indiyədək ölkənin neft-qaz sektoruna 68,2 milyard ABŞ dolları həcmində sərmayə yatırılıb. SOCAR-ın dövrüyyə kapitalı 2007-ci ildən bəri 2 dəfəyə yaxın artıb,

aktivlərinin ümumi dəyəri 9 milyard manatdan təqribən 40 milyard manata çatıb.

Bildirib ki, son 7 ildə faiz, vergi və amortizasiyadan əvvəl şirkətin hesablanan illik gəliri 2 dəfə yüksəlib. Ölkənin sosial-iqtisadi yüksəlişində, əhəlinin rifah halının yaxşılaşmasında mühüm rol oynayan Dövlət Neft Şirkəti ilə "ASAN xidmət" mərkəzləri arasında sıx əməkdaşlıq əlaqələrinin olduğunu qeyd edən SOCAR-ın prezidenti 20 sentyabr-10 oktyabr tarixləri aralığında ölkə ərazisində satışa çıxarılmış SOCAR istiqrazları layihəsinin böyük uğurla nəticələnməsində "ASAN xidmət" in və onun əməksevər kollektivinin mühüm dəstəyindən danışdı. O, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Fərmanı ilə "ASAN xidmət" in tabeliyində yaradılan "ABAD" publik hüquqi şəxsin rolunu yüksək qiymətləndirib.

SOCAR-ın prezidenti qeyd edib ki, "ABAD" mərkəzləri Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafında vətəndaşların fəal iştirakına, kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına, əhəlinin məşğulluq səviyyəsinin artırılmasına və rəqabətqabiliyyətli ailə təsərrüfatlarının formalaşdırılmasına dəstək vermək məqsədilə sosial-əhəlinin inkişafına əhəmiyyətli layihələr həyata keçirəcək,

ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafına mühüm dəyər qatacaq. SOCAR və "ASAN xidmət" arasında Əməkdaşlıq Sazişinin əhəmiyyətindən danışan R.Abdullayev deyib ki, bu, məhsuldar birgə fəaliyyəti təmin edərək yeni layihələrin icrasına, ümumilikdə isə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının daha da möhkəmlənməsinə xidmət edəcək. Əməkdaşlıq Sazişi başda kadr, təlim-tədris məsələləri olmaqla, bütün uyğun sahələrdə sıx və effektiv işbirliyini nəzərdə tutur.

R.Abdullayev bildirib ki, "ASAN xidmət" olduqca gənc bir qurum olmasına baxmayaraq, göstərdiyi professional, çoxşaxəli və şəffaf xidmətlərlə bu gün dövlətimizin və vətəndaşlarımızın nəzərində haqlı olaraq böyük etibar və təqdir qazanmış mühüm qurumlardan birinə çevrilib. Sonra SOCAR ilə "ABAD xidmət" arasında Anlaşma Memorandumu və "ASAN xidmət" arasında Əməkdaşlıq Sazişi Rövneq Abdullayev və İnam Kərimov tərəfindən imzalanıb. Tədbirdə SOCAR istiqrazlarının təbliğ və təşviqində göstərmiş olduqları yüksək fəallıq və məhsuldar əməkdaşlığa görə "ASAN xidmət" in bir qrup əməkdaşına və könüllülərə SOCAR-ın Fəxri fərmanları və sertifikatlar təqdim edilib.

SAMİR

At boyda kişilərin "cəbhəçiliyi" necə olur?

Bu adamların dəyirmi masa ətrafında oturmaq pafoslu danışmaqdan, qabaqlarına A4 vərəqini qoyub, şəkil çəkməkdən yamanca xoşları gəlir. Təki tədbir və dialoq olsun və özlərini müxalifət adlandıran radikalılar öz nifrinlərini tökə bilsinlər. Bəs məqsədləri nədir? Öz aləmlərində görüntü və imitasiya yaratmaq istəyirlər ki, guya iqtidar məcbur olub dialoqa gəlib. Paho, Ə.Kərmlinin, İ.Qəmbərin "uzaqvuran" və "yaxıntutan" siyasətinin məqsədinə bir bax! İqtidar-müxalifət dialoqunu yenidən gündəmə gətirməyə çalışsan radikalılardan bunun səbəbini soruşanda, "ölkə böhranlı vəziyyətdədir, Azərbaycan əldən gedir" deyib, bunu zəruri hesab edirlər. Bu ölkənin sərhədlərini, torpaqlarını, xəritəsini qoruyan yüzminlərlə əsgərimiz var. Narahat olmayın, Azərbaycan əmin əllərdədir. Hər kəs də işinin başında... Nədir sizi bu fikrə gətirən!? "Freedom House" və "Human Rights Watch" təşkilatlarının açıqladığı hesabatlardanmı həvəslənib bu dərddə tutulmusunuz? Onsuz da dialoqda demək istədiklərinizi əlinizdə olan media vasitəsilə deyirsiniz də. Amma sizin hansı formada dialoq istədiyiniz bəllidir. Özünüz buna inanmırsınızsa, heç olmasa dilinizi saxlayın.

25 ildir AXCP üzvü olan, bu illər ərzində bir nimdəş köynək-şalvarla, boz qalstukla "cəbhə sindromuna" yoluxan, işləyib pul qazanmağı özünə ar bilən, bu müddətdə arzusunda olduğu nazir, icra başçısı postunu hər gün xəyal edən, ali təhsili, işləmək qabiliyyəti, vətəndaşlıq mövqeyi olmayan at boyda kişiləri indi də Türkel Kərimliyə yaltaqlanan görürəm. Türkel öz ana dilində yazdığı özünə sığdıra bilmədiyinə, Bristol Universitetində bir neçə il "əyləncəvi təhsil" aldığına, bir az da özünü Qərbsayağı göstərmək istədiyinə görə sosial şəbəkələrdə ingilis dilində statuslar yazır. Bu cəhənnəmə, bir də baxırsan ki, Nurəddin Məmmədlinin "kopyası" olan, öz dilində danışanda ağzından horra tökülən 70 yaşlı bir kişi Türkelin statusuna şərh yazır: "eşq olsun, uğurlar...". Bu adamın birçə dombalaq aşması qalıb, ardınca elə şeylər yazır ki, sanki bu dəqiqə qanadlanıb göyə uçacaq. Bu boyda cinayətlərin məsuliyyətini kim daşıyacaq, Ə.Kərimli? 25 ildir "cəbhəçi" deyib də müxtəlif vədlərlə yanında saxladığın bu qədər kişinin, evinə çörək pulu qazanıb aparmaq əvəzinə, sənə yersiz "ideal"ların uğrunda özünü uçurma aparın insanların ahını kim götürəcək? Niyə aldadırsan bu kişiləri? Bir kostyumda boğmusan at boyda kişiləri. Bəlkə də normal vətəndaş ola bilərdilər. Amma sən qoymadın! At boyda kişilər işləməyi, pul qazanmağı özlərinə ar bilirlər. Sənə sayəndə... Bir gün özünə vuracaqlar. Necə ki, bir neçə il bundan öncə İ.Qəmbərin tənqidatlarına uyub, şəhərdə çaxnaşma yaratmaq istəyən gənc həbsdən çıxandan sonra onun özünə tüpürdü. İ.Qəmbərdən yardım istəyən gəncə "mən xeyriyyə fondu deyiləm" cavabını verəndə, gənc onun özünə tüpürdü. İndi hər şeyi var. Amma illərini, gəncliyini itirdi. Halbuki İ.Qəmbər bu gəncə görə milyonlarla qrant mənimseyib, oğlu Turqutun istiqbalına sərf etmişdi. Haramınız olsun!

Muxtar respublikada ümumi daxili məhsulun həcmi 1 milyard 800 milyon manatdan çox olub

Naxçıvan Muxtar Respublikasında bu ilin yanvar-sentyabr aylarında ümumi daxili məhsulun (ÜDM) həcmi 1 milyard 831 milyon 84 min manatdan çox olub. Bu da bir il öncəki müvafiq göstəricini 0,8 faiz üstələyir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, hər bir nəfərə düşən ÜDM-in həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,4 faiz artaraq, 4 min 103 manatı ötürüb. ÜDM-in tərkibində ilk yeri 29,7 faizlik payla sənaye sahəsi tutub və maddi istehsalın

payı 58,2 faiz təşkil edib.

Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə bu ilin yanvar-sentyabr aylarında sənaye məhsulunun həcmi 2,5 faiz, əsas kapitalla yönəldilən investisiyalar 7 faiz, kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 6,1 faiz, nəqliyyat sektorunda yük daşınması 1,7 faiz, informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 3,6 faiz, o cümlədən mobil rabitə xidməti 1,7 faiz, pərakəndə əmtəə dövriyyəsi 2,8 faiz, əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər 4,1 faiz, ixracın həcmi 1,9 faiz, əhəlinin gəlirləri 1,3 faiz, hər bir nəfərə düşən

gəlirlər 0,2 faiz artıb. Yanvar-sentyabr aylarında muxtar respublikada 763 milyon 323 min manat həcmində sənaye məhsulu istehsal olunub ki, bu da ötən ilin müvafiq dövründəki göstəricini 2,5 faiz üstələyib. Sənaye məhsulu istehsalının 96,1 faizi malların, 3,9 faizi isə xidmətlərin payına düşüb. Sənayenin dövlət sektorunda 29 milyon 86 min 500 manatlıq, qeyri-dövlət sektorunda isə 734 milyon 236 min 500 manatlıq məhsul istehsal olunub. İstehsal olunan sənaye məhsulunun 96,2 faizi özəl sektorun payına düşüb.

22 oktyabr 2016-cı il

Rusiya-Türkiyə münasibətləri: global ziddiyyətlər fonunda yeni tarixi imkan

Ekspertlər Moskva ilə Ankara arasında müşahidə edilən yaxınlaşma prosesinə getdikcə daha çox maraq göstərirlər. İki böyük dövlət arasında tarixdə hansı hadisələrin baş verdiyi məlumdur. İndi isə hesab olunur ki, bu aspektdə müsbətə doğru ciddi dəyişikliklər ola bilər. Onun bir sıra əlamətləri ilə bağlı fikirlər səslənir. O cümlədən Ankara ilə Moskva enerji, turizm, ticarət, tikinti, mədəniyyət və başqa sferalarda əlaqələrini gücləndirmək haqqında razılığa gəliblər. Ekspert və analitiklər bu prosesin hansı səviyyəyə qədər dərinləşə biləcəyi ilə bağlı təhlillər aparır, proqnozlar verirlər. Müxtəlif variantlar nəzərdən keçirilir. Reallıqda vəziyyət xeyli dərəcədə mürəkkəbdir, risk faktorları mövcuddur. Lakin meydana gələn yeni imkanları da arxa plana atmaq olmaz.

Əməkdaşlığa ehtiyac: tərəflərin dərk etdiyi məqam

Son zamanlar Rusiya-Türkiyə münasibətlərinə ekspertlərin və siyasətçilərin marağı daha da artıb. Faktiki olaraq Qərb dövlətləri ilə qarşıdurma vəziyyətində olan Moskva üçün Ankara ilə əlaqələr çox aktualdır. Türkiyənin də başda Amerika olmaqla Al-nin böyük dövlətləri ilə münasibətlərində çatlar meydana gəlib. Bunun müxtəlif səbəbləri var. Ancaq reallıq ondan ibarətdir ki, Rusiya və Türkiyə kimi güclü dövlətlər dünya miqyasında siyasi mövqelərini dəqiqləşdirmə mərhələsindədir. Bundan çıxış edərək hər iki ölkə rəhbərliyi aktiv xarici siyasət yeritməkdədir.

"Su-24" qırıcı təyyarəsi ilə bağlı məlum münaqişədən sonra Ankara-Moskva xəttində son dövrlərdə bir istiləşmə prosesi gedir. Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Vladimir Putinin Sankt-Peterburqdakı görüşündən sonra iki ölkə arasında əməkdaşlığın perspektivinə inananların sayı artdı. Bunun əyani təsdiqi isə İstanbulda Dünya Enerji Konqresində V.Putinin də iştirak etməsi və tərəflərin yeni müqavilələr imzalaması oldu. Məhz bu hadisə ilə bağlı yenidən Qərb ekspert və siyasi dairələrində "Rusiya-Türkiyə münasibətləri hansı istiqamətdə və nə dərəcədə inkişaf edə bilər?" sualına cavab axtarımağa başlandı.

Əvvəlcə qeyd edək ki, hər iki ölkənin əksər ekspertləri əlaqələrin yüksələn xətlə inkişaf edəcəyi haqqında proqnozlar verirlər. Bu zaman bütün sahələri, o cümlədən təhlükəsizlik və müdafiə sferalarında mümkün əməkdaşlığı misal gətirirlər. Hazırda iqtisadiyyat, ticarət, enerji, təhsil, mədəniyyət, turizm, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat kimi vacib sahələri əhatə edən müqavilələr vardır. Onlara viza rejiminin ləğv edilməsi, müdafiə sənayesi və təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq da əlavə oluna bilər.

Bu barədə V.Putinin özü İstanbulda fikir bildirib. Rusiya prezidenti deyib: "Biz müdafiə sənayesində əməkdaşlığa hazırıq. Hər iki

tərəfdən verilən təkliflər araşdırılır. Bunları reallaşdırmaq üçün imkanlarımız var" (bax: Türk Akımı Tamam Sırada S-300'ler mi Var? / "Amerika'nın Sesi", 10 oktyabr 2016). Ekspertlər bu kimi fikirləri Rusiyanın Türkiyəyə hava hücumundan müdafiə sistemləri sata bilməsi imkanı kimi qiymətləndirirlər. Hətta söhbətin S-400-lərdən getdiyi haqqında təxminlər də var (bax: əvvəlki mənbəyə). Təbii ki, bu məsələ asan həll edilən deyil. Çünki bir neçə il öncə hava müdafiə sistemləri ilə bağlı Türkiyənin elan etdiyi tenderdə Çin sistemine üstünlük verilmişdi, lakin sonra ABŞ-in təzyiqi ilə bu qərar ləğv edildi. Eyni münasibətin Rusiya silahlarına da olacağı şübhə doğurmur. Həm də nəzərə almaq lazımdır ki, Türkiyə NATO üzvüdür, bu ölkənin Alyansın cənub qanadı üçün strateji əhəmiyyəti çox böyükdür. Bu şərtlər daxilində Ankaranın NATO-ya uyğun gəlməyən müdafiə sistemə sahib olması inandırıcı görünür. Həm də Rusiya hərbiçilərinin dediyinə görə, amerikalılar elə sistemə malikdirlər ki, hətta uzaqmənzilli ballistik raketləri belə startın başlanğıcında məhv edə bilərlər (bax: V Qənşəbə RF zaavili, çto nedooüenili sistemu PRO / "Korrespondent.net", 10 oktyabr 2016).

Lakin əsas məqam ondan ibarətdir ki, iki ölkənin rəsmi dairələri hərbi və təhlükəsizlik sahəsində əlaqələrin genişləndirilməsi haqqında açıq danışıqlar. Hazırda "Türk axını" layihəsini həyata keçirməklə bağlı müqavilə imzalanıb. "Akkuyu" nüvə mərkəzinin tikintisi ilə əlaqədar razılıq əldə edilib. Hər iki ölkənin kəşfiyyat orqanları terrorla mübarizə məsələsində birgə fəaliyyət göstərmək imkanlarını müzakirə edirlər. Nəhayət, Suriya böhranının aradan qaldırılmasında ortaq fəaliyyət haqqında da razılığa gəlinib. Bu məsələdə konkret olaraq hansı məqamlarda Moskva ilə Ankaranın maraqlarının üst-üstə düşdüyü aydın deyilməyə, müəyyən aspektlərdə ortaq hərəkət etmək imkanları tükənməyib.

Regional təhlükəsizlik: imkanlardan faydalanma strategiyası

V.Putin bu məsələ ilə bağlı bəyan edib ki, Türkiyə ilə Hələbə humanitar yardımları çatdırmaqda eyni mövqedədirlər. O, müxalif qüvvələri Castello yolundan uzaqlaşdırmaq məsələsində R.T.Ərdoğanla razılığa gəldiyini də deyib. Türkiyə rəhbəri isə vurğulayıb ki, Suriya mövzusunun geniş müzakirə ediblər, birgə hərəkət edə bilərlər, Hələbə humanitar yardımı çatdırmaqda bağlı da ortaq fikrə gəliblər (bax: Türk Akımı Tamam Sırada S-300'ler mi Var? / "Amerika'nın Sesi", 10 oktyabr 2016).

Belə görünür ki, Suriya məsələsində tərəflər çox ehtiyatla danışıq, aralarında fikir ayrılıqlarının mövcudluğu şübhə doğurmur. Ankaranın bu məsələdə Qərbi nəzərə alması təbiidir. Çünki o, əsas olaraq ABŞ-in başçılıq etdiyi beynəlxalq koalisiya tərkibində fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda, Qərb ilə mövcud olan fikir ayrılıqları Türkiyənin bir qədər müstəqil hərəkət etməsinə əsas yaradır. Bu aspektdə Rusiya-Türkiyə əlaqələrinin haraya qədər inkişaf edə biləcəyi üzərində düşünməyə dəyər. Həm də burada İran faktoru da nəzərə alınmalıdır. Tehranın regiona təsiri böyükdür.

Buradan Rusiya ilə Türkiyənin hələlik hərbi və təhlükəsizlik sahələrində geniş əməkdaşlıq imkanlarının yüksək olmadığı nəticəsini çıxarmaq olar. Mümkündür ki, müəyyən əməkdaşlıq dairəsi yarasın. Proseslərin sonrakı gedişatı Qərbin məsələyə münasibətindən çox asılı olacaq. Hadisələr Ankaranın müstəqil siyasət yeridib-yeritməməsindən çox, bütövlükdə geosiyasi mənzərənin yeniləşmə dinamikası ilə əlaqəlidir. Bu istiqamətdə isə hələlik qeyri-müəyyənlik məqamı üstünlük təşkil edir.

Bunlardan fərqli olaraq, Türkiyə və Rusiyanın enerji, iqtisadiyyat, inşaat, ticarət, turizm və baş-

qa sahələr üzrə əməkdaşlığı dərinləşdirmək imkanları genişdir. Onların bir-birinə ehtiyacı vardır. Maraqlıdır ki, ekspertlər məsələnin bu tərəfini vurğulamaqla yanaşı, əməkdaşlığın müttəfiqliyə çevrilməyəcəyi və onun "situativ xarakterdə" qalacağı haqqında da proqnozlar verirlər (bax: məs., Novae normalqnostq: situativnoe soözniçestvo / "Nezavisimaa qazeta", 10 oktyabr 2016).

Fikrimizcə, bu, maraqlı yanaşmadır. Çünki ekspertlər Rusiyanın məsələni, ümumiyyətlə, Moskvanın xarici siyasəti kontekstində analiz edir, hətta Çinin belə tam tərəfdaş olmadığı tezisini irəli sürürlər. Məsələn, Pekin Mərkəzi Asiyada öz nüfuzunu artırmaq üçün Rusiya faktoruna elə də diqqət yetirməyə bilər. Bundan başqa, təcrübə göstərir ki, Rusiyanın real müttəfiqləri sırasında güclü dövlətlər yox dərəcəsindədir. Ekspertlər diqqəti ona yönəldirlər ki, Rusiyanın yenilənmiş milli təhlükəsizlik strategiyasında MDB ölkələri və Abxaziya, Cənubi Osetiya ilə münasibətlərin inkişafı əks olunub. Böyük iqtisadi güclərdən isə yalnız Çinin adı çəkilir (bax: əvvəlki mənbəyə).

Bu təhlillər və proqnozlar gös-

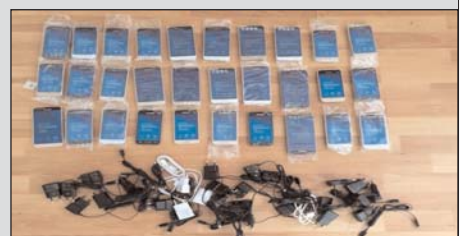
tərir ki, Rusiya-Türkiyə münasibətlərində normallaşma tendensiyası üstünlük təşkil etsə də, hələlik mənzərə tam aydın deyil. Bütövlükdə global miqyasda mövcud olan geosiyasi mürəkkəblik iki ölkə arasındakı münasibətlərə də təsir etməkdədir. Hazırda Ankara ilə Moskva bir çox sahələrdə əlaqələri genişləndirmək və gücləndirməklə bağlı layihələr üzərində işləyirlər. Bununla yanaşı, beynəlxalq konteksti nəzərə alsaq, bu proseslər haqqında birmənalı proqnoz verməyin çətin olduğunu deyə bilərik.

Yuxarıda vurğulanan məqamları nəzərə almaqla əksər ekspertlərin qeyd etdiyi bir özelliği də unutmamaq lazımdır. Müasir tarixdə ilk dəfədir ki, Türkiyə ilə Rusiyanın qarşılıqlı münasibətlərdə pozitiv aspekti xeyli genişləndirmək imkanı yaranıb. Əgər Moskva ilə Ankara bu mənada tarixi cəsarət göstərər, yeni əməkdaşlıq səviyyəsinə yüksələ bilsələr, bundan bütün region faydalanar. Onlar müzakirələr və bir-birinə yardım göstərmək yolu ilə problemləri həll etmək şansı əldə ediblər. Bu tarixi şans reallaşmalıdır.

Newtimes.az

Gömrük nəzarətindən gizlədilmiş 30 ədəd mobil telefon aşkar edilib

Xaçmaz Gömrük İdarəsinin Gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə şöbəsinə daxil olan məlumat əsasında Rusiya Federasiyası istiqamətindən "Xanoba" gömrük postunun gömrük nəzarəti zonasına daxil olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşının idarə etdiyi "Mercedes Benz" markalı avtomobilə gömrük baxışı keçirilib. Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, yoxlama zamanı nəqliyyat vasitəsinin arxa buferinin altındakı boşluqdan gömrük nəzarətindən gizlədilmiş, 19 ədəd "Samsung Galaxy J1 mini", 5 ədəd "Samsung Galaxy J1" və 6 ədəd "Samsung Galaxy J3" markalı telefonlar, avtomobilin ön sağ təkərindən isə 30 ədəd "Samsung" markalı adapterlər aşkar edilib. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Erməni politoloqu nəyi etiraf etdi?

Sergey Minasyan: "KTMT-nin Dağlıq Qarabağ məsələsində konkret hansısa fəaliyyət göstərməsinə gözləməyin mənası yoxdur"

"Düşünürəm ki, Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının toplantısında üzv-ölkələrin maraqları baxımından olan yanaşmalar növbəti dəfə çətinlik yaradıb". SİA xəbər verir ki, bu fikirləri Qafqaz institunun direktor müavini Sergey Minasyan Ermənistanın birinci kanalına Yerevanda baş tutmuş KTMT sammitinin nəticələri ətrafında verdiyi müsahibəsində deyib.

"Biz növbəti dəfə dəqiqləşdirdik ki, KTMT əvvəlki kimi Ermənistanın təhlükəsizliyi və müdafiəsi baxımından, Rusiya-Ermənistan strateji münasibətlərinin saxlanması üçün bir vasitədir"-deyə qeyd edən erməni politoloq bildirib ki, bu, yeganə sistemdir ki, ölkələr arasındakı münasibətləri tənzimləyir.

"KTMT struktur kimi növbəti dəfə amorf mövcudluğunu nümayiş etdirib" Minasyan KTMT-yə üzv olan digər

ölkələrin Ermənistan üçün əhəmiyyətli olmadığını da dilə gətirib: "Ermənistanın Qazaxıstan, yaxud Belarusla müdafiə və təhlükəsizlik sferasındakı əməkdaşlığı ikinci, ya da üçüncü məsələ kimi qəbul edilməlidir. Çünki bu əməkdaşlıq, erməni-rus münasibətləri baxımından fundamental olaraq fərqlənir. Sözügedən əmil isə belə deməyə əsas verir ki, KTMT struktur kimi növbəti dəfə amorf mövcudluğunu nümayiş etdirib".

"KTMT-nin təsis olunması və mövcudluğu məsələsində Rusiya faktoru dayanır və bu, Rusiya üçün vacibdir"

Jurnalistin "Ermənistanın KTMT-yə üzv olmasının səbəbi Rusiyaya görədirmi" sualını cavablandıraraq S.Minasyan əlavə edib ki, o, məhz bu cür düşünür: "Bəllidir ki, KTMT-nin təsis olunması və mövcudluğu məsələsində Ru-

siya faktoru dayanır və bu, Rusiya üçün vacibdir, çünki Rusiya bu təşkilatı postsovet məkanında siyasi və geosiyasi rıçaq kimi istifadə edir. Ermənistan bunu nəzərə almalıdır.

"Ermənistandan olması planlaşdırılan yeni baş katibin seçilməsi üzv-ölkələrin arasında yaşanan problemlərlə bağlıdır"

"Bu təşkilatın Dağlıq Qarabağ məsələsində konkret hansısa fəaliyyət göstərməsinə gözləməyin mənası yoxdur. Biz bunu anlamalıyıq..."-deyə vurğulayan Minasyan KTMT-nin yeni baş katibinin seçilməsinin təxirə salınması sualına da cavab verib. Bunun Ermənistanla əlaqəli olub-olmamasına da aydınlıq gətirərək, deyib ki, bu barədə informasiya bağlı olub və qərar üzv-ölkələrin iştirakı ilə qapalı şəkildə verilib: "Düşünürəm ki, Ermənistandan olması planlaşdırılan yeni baş katibin seçilməsi üzv-ölkələrin arasında yaşanan problemlərlə bağlıdır". Erməni politoloq Qazaxıstan, Belarus və Qırğızıstanın Ermənistandan olan namizədi dəstəkləmədikləri ehtimalını da istisna etməyib.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

"Pozuculuğa cəhdlərin qarşısı qanunla alınmalıdır"

Qondarma "hüquq müdafiəçisi" Leyla Yunus Nardaran hadisələrinin ideoloqu Taleh Bağırzadəyə dəstək nümayiş etdirən məktub göndərilib. Söz yox ki, L.Yunusun bu əməli sifarişli xarakter daşıyır. Sual yaranır: L.Yunus və onun kimilərin separatçılığı dəstəkləmələri, pozuculuğa xidmət edən açıqlamalar, bəyanatlar vermələri nədən irəli gəlir? Müsavat və AXCP funksionerləri də fəaliyyətlərində və addımlarında dövlətçiliyimizə qarşı qərəz nümayiş etdiriblər. Bu baxımdan, demək olarmı ki, separatçılıq eyni mərkəzdən idarə olunur? Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz separatçılığa meyil edən və ya separatçılığı dəstəkləyən qüvvələrin Azərbaycan dövlətinə düşmən kəsilən qüvvələr olduğunu bildirdilər.

"Yurddas" partiyasının sədri Mais Səfərlisi

- Siyasət dinə qoşulanda radikal bir hərəkət yaranır. Artıq biz bunu başqa ölkələrin təcrübəsindən götürük ki, radikal dini hərəkətlər hansı ağır fəlakətlər yaradırlar. Yəni o ölkələrdə ki, dindən siyasi məqsədlər üçün istifadə olunur, həmin ölkələrin aqibəti faciəvidir. Bu kimi ölkələrdə cərəyan edən qarışıqlıq bizim ölkəmizdə ola bilməz. Çünki bu cür hərəkətlərin baş verməsinə nə qanunlarımız, nə də ki, cəmiyyətimiz yol verməz. Düşünürəm ki, dini hərəkətlər dəstəkləyən siyasiləşmiş QHT-lər və bəzi siyasilər Azərbaycan dövlətinin maraqlarını nəzərə almayan qüvvələrdir. Görünür, o qüvvələr Azərbaycanda stabilliyin pozulmasını istəyirlər, inkişaf etməsini yox. Pozuculuğa cəhdlərin qarşısı qanunla alınmalıdır. Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları bu cür radikal dini hərəkətlərin meydana gəlməsinə və onların havadarlarının açıq-əşkar dəstəkləməsinə yol verməyəcək.

Qızları evdən qaçmağa nə vadar edir? -MÜTƏXƏSSİS RƏYİ

Son zamanlar gənc qızların itkin düşməsi ilə bağlı xəbərlərə tez-tez rast gəlinir. Onlardan bəziləri geri qaytarılsa da, bəziləri ilə bağlı informasiyalar sona çatdırılmır. Milli mentalitetimizi nəzərə alaraq ailələr çox zaman belə halları gizlətməyə də çalışırlar. Bəziləri belə hallarda valideynləri, bəziləri də qızları qınayır. Lakin əsil səbəb nədir və gənc qızları qaçmağa nə vadar edir?

"Psixoloji cəhətdən qızlar daha həssas olurlar"

Ailədə qız övladlarının daha həssas olduğunu deyən psixoloqun sözlərinə görə, valideynlər qız övladlarına qarşı daha alayışlı olmalıdırlar: "Çox təəssüf ki, bizdə qınaq anlayışdan daha çoxdur. Bir qız evdən qaçdıqdan sonra ona edilən qınaqlar vəziyyəti daha da gərginləşdirir. Evdən qaçan qıza mütləq şəkildə ağılın olsaydı bunu etməzdin, niyə ailəni düşünmədin kimi sözlər söyülür. Belə məqamlarda valideynlər bəzi nüansları nəzərə almaq əvəzinə onların üzərindən keçib gedir, problemin kökündə nəyin dayandığını anlamğa çalışmırlar. İnsanlarımız bilməlidir ki, evdən qaçan qız bunu təkbaşına etməyib. Əgər kimsə bunu edirsə, demək başqa insanların da günahı var. Valideyn qızına niyə bizi düşünmədin kimi sual verirsə, ondan öncə günahı özündə axtarmalıdır. Ananın qızına ayrıca biləcəyi zamanı, ona qarşı xoş münasibəti yoxdursa, sonda onun bu kimi hadisələrlə rastlaşması qaçılmazdır. Bu baxımdan valideynlər uşaqlıqdan qızları ilə yaşayışda daha ehtiyatlı və anlayışlı olmalıdırlar. Çünki psixoloji cəhətdən qızlar daha həssas olurlar. Məhz bunun səbəbindən xanımlar daha çox ağlamağa meyilli, küsəyən olurlar. Qınaqdan əvvəl insanlar bir-birini anlamağı öyrənməlidirlər. Əgər insan mənəvi cəhətdən güclü olsa, o zaman heç vaxt yanlış addım atmaz".

"Qaçmaqla xoşbəxtlik əldə edilməz"

F. Quliyeva qeyd edib ki, bəzən evdən qaçmaq qızları böyük təhlükələrə ata bilər: "Xanımlar evdən qaçdıqda bununla özlərini xilas etmiş olduqlarını düşünürlər. Lakin bu addım onları böyük təhlükələrə də ata bilər. Gənc qız ailəsində xoşbəxt deyilsə, o bilməlidir ki, qaçmaqla xoşbəxtlik əldə edilməz. Bəzən olur ki, sevdiyim dedikləri bəy onları heç nə ilə tək qoyub gedir. Belə olan halda, həmin qızlar ikili problemlərlə üz-üzə qalırlar. Bəzi hallarda isə qaçdıqları bəyin anası tərəfindən qınana bilir. Oğlanın anasından yaxşı qız olsaydı valideynini dinləyirdin, ağılın olsaydı qaçmazdın, valideyninin sözüne qulaq asmayan mənə heç qulaq asmaz kimi ifadələr eşitmək məcburiyyətində qalırlar ki, bu da onların psixoloji vəziyyətini daha da gərginləşdirir. Belə mühtidə dünyaya gələn uşağın psixologiyasını düşündükdə isə vəziyyətin yalnız mənfi tərəfə yönəldiyini görmək olar".

"İstənilən vəziyyətdən bir çıxış yolu var"

"Əgər bu duruma düşən xanımlar varsa, onlara yenidən depressiyaya düşməmək tövsiyə olunur. Belə xanımlar bilməlidir ki, istənilən vəziyyətdən çıxış yolu var. Daxilən kompleksli olan xanımlar psixoloqa getməyi özünə narahatçılıq hesab edirsə, o zaman həmin anda özündən böyük, iş xanımı və ya ziyalı biri ilə ünsiyyət qura bilərlər. Ümumiyyətlə, burada maarifləndirməyə də yer ayrılmalıdır. Sözügedən mövzu ilə bağlı yazıların, məqalələrin yazılması da həmin tədbirlərə aid edilə bilər. Ümumilikdə isə götürsək, ölkəmizdə nümunəvi gənclərimizin sayının çox olmasını uğurumuz hesab etmək olar"-deyə, psixoloq əlavə edib.

Nailə Məhərrəmovə

"Qızların evdən qaçmasının əsas səbəbi ailədə onlara göstərilən münasibətdir"

Bu barədə SİA-ya açıqlama verən psixoloq Fərəh Quliyeva söyləyib ki, gənc qızların evdən qaçmasının əsas səbəbi ailədə onlara göstərilən münasibətdir: "Əgər ana ilə qız arasında hər hansı sərhəd, bölüşmək imkansızlığı varsa, o zaman qızlar öz problemini kənarda rəfiqəsi ilə bölüşməyə üstünlük verirlər. Həmin qızlar rəfiqəsi ilə münasibətlərində travma yaşadıqda isə digər əlaqələr haqqında düşünəcəkdir. Belə hallarda qızlar çıxış yolunu sevgili tapmaqda görürlər. Bütün fikirlərini həmin bəylə bölüşən qızlarda bağlantı yaranır ki, belə hallarda oğlan tərəfindən qaçmaqla gələn təklif tərəddüd edilmədən qəbul olunur. çünki, qız düşünür ki, onsuz da mənə evdə anlayan yoxdur və əgər qarşıma mənə anlayan bir insan çıxıbsa, nədən onunla birgə yaşantı haqqında düşünməyim? Bəzən valideynlər uşaqlarına uğursuz olduqlarını və ya kiminsə övladının ondan üstün olduqlarını söyləyir, onları kiçildirlər. Bu cür hallarda qız təbii ki problemini, fikrini ana ilə bölüşməkdən uzaq qaça-çaq, qarşısına da evdən qaçmaqla bağlı təklif gəldikdə onu reallaşdırmağa çalışacaq".

Ədalət partiyasının sədr müavini Mütəllib Rəhimli:

- Son vaxtlar Azərbaycanda siyasi məhbus məsələsindən bəzi müxalif qüvvələr manipulyasiya etməyə çalışırlar. "Siyasətə bəzən" şousunun gündəmə gəlməsindən bəzi xarici qüvvələrin maraqları var ki, daimi olaraq, bu məsələni gündəmdə saxlamağa çalışsınlar. Demək olar ki, belə məsələləri şışirtməklə bir növ radikal müxalif qüvvələr özlərini xaricdə olan bəzi qüvvələrə reklam edirlər. L.Yunus separatçılığı dəstəkləməsi, pozuculuğa xidmət edən bəyanatlar verməsi özünün şəxsi məsələləri üçün istifadəyə hesablanıb. Düşünürəm ki, Azərbaycanın daxili bir problemini şışirdilmiş şəkildə maraqlı qüvvələrin nəzərinə çatdırılmasına cəhdlər göstərilməsi yolverilməzdir. Əgər nə isə bir problem varsa biz bunu öz aramızda həll edə bilərik. Çünki hər hansı bir məsələni beynəlxalq aləmdə müzakirə mövzusu çıxarsaq istər-istəməz həmin qüvvələr və Azərbaycanın uğurlarından narahat olan qüvvələr bundan öz maraqları üçün istifadə etməyə çalışsınlar. Bu baxımdan da, L.Yunusun hərəkətlərini Azərbaycanı istəməyən qüvvələrlə əməkdaşlıq kimi qiymətləndirir və pisləyirəm.

GÜLYANƏ

22 oktyabr 2016-cı il

Elmin İnkişafı Fondunun grantı əsasında nəşr olunmuş "Qarabağ geyimləri" kitab-kataloqunun təqdimatı olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun "Şuşa grantı" əsasında nəşr olunmuş "Qarabağ geyimləri" kitab-kataloqunun təqdimatı keçirilib.

Müəllifləri Fəzayıl Vəliyev və Gülzadə Abdulova olan kitab-kataloqda ilk dəfə olaraq çöl-etnoqrafik materialları, arxiv sənədləri, muzey kolleksiyaları, ailə saxlanclarında qorunan foto-şəkillər əsasında XIX-XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanın Qarabağ tarixi-etnoqrafik bölgəsi əhalisinin geyim mədəniyyəti, onun təsnifatı, məhəlli-lokal xüsusiyyətləri, əyani-vizual görüntüləri və tarixi-etnoqrafik tədqiqi, həmçinin, dövrün sosial-siyasi və iqtisadi-mədəni hadisələrinin geyim mədəniyyətinə təsiri məsələləri öz əksini tapıb.

Azərbaycan Respublikasının

dövlət müstəqilliyinin bərpasının 25-ci ildönümünə həsr edilmiş tədbirə "Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İctimai Birliyi" təşkilatı dəstək göstərib.

Təqdimat oktyabrın 21-də "Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İctimai Birliyində" baş tutub.

Tədbirdə Qarabağ geyimləri də nümayiş etdirilib.

Tədbir zamanı Elmin İnkişafı Fondunun yeni internet portalının və fond tərəfindən yaradılmış "e-Grant" - Grant Layihələrinin Elektron İdarəolunması Sisteminin eksklüziv təqdimatı da baş tutub. Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2009-cu il 21 oktyabr tarixində yara-

dılmış fond ötən 7 il ərzində yüzlərlə elmi-tədqiqat layihəsini maliyyələşdirib, yeni laboratoriyalar yaradıb, müxtəlif qurumlarda elmi cihaz və avadanlıqlar bazasını ən müasir səviyyədə yeniləyib, nəşrləri maliyyələşdirib, onlarla beynəlxalq və regional konfranslar keçirib, ixtisasar-

tırma proqramlarına grant ayırıb. Daima öz fəaliyyətini təkmilləşdirən fondun növbəti innovativ yanaşmalarından biri də müsabiqələrdə iştirakın elektron-dövlət prinsipinə uyğun olaraq "e-Grant" şəklində reallaşdırılmasıdır.

Z.BAYRAMOVA

Görkəmli rəssamın 100 illik yubiley sərgisi keçiriləcək

Oktyabrın 25-29 tarixində Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində əməkdar incəsənət xadimi, görkəmli rəssam Əyyub Hüseynovun 100 illik yubiley sərgisi keçiriləcək. Sərginin açılış mərasimi oktyabrın 25-də baş tutacaq.

səhnə tərtibatı vermiş, eskizlər hazırlamışdır. 1948-ci ildə Bakıya gələrək, Ə.Əzimzadə adına Rəssamlıq Texnikumunda pedaqoji fəaliyyətə başlamış, sonra həmin təhsil ocağında doqquz il direktor vəzifəsində çalışmışdır. Rəssam ömrünün əlli ilini gənc rəssamlar nəslinin yetişməsinə sərf etmiş və bu sahədə əvəzsiz xidmətlər göstər-

mişdir.

Ə.Hüseynovun çoxillik pedaqoji və bədii fəaliyyəti diqqətdən kənar qalmamış və o, 1980-ci ildə "Əməkdar incəsənət xadimi" fəxri adına layiq görülmüşdür. 17 aprel 1998-ci ildə dünyasını dəyişən rəssam öz ömrünü, bacarığını xalqımızın tərəqqisinə, tanınmasına, incəsənətimizin inkişafına, milli-tarixi mövzuların təbliğinə və milli xarakterə malik, dolğun azərbaycanlı obrazlarının yaradılmasına sərf etmişdir.

Qeyd edək ki, sərgidə rəssamın ailəsinin kolleksiyasında, Azərbaycan Dövlət Rəsm Qalereyası və Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin Fondunda saxlanılan əsərlər nümayiş olunacaqdır.

ZÜMRÜD

UNESCO-nun nümayəndə heyəti AMEA-nın Naxçıvan Bölməsində olub

UNESCO-nun Beynəlxalq Kəhriz və Tarixi Su Qurğuları Təşkilatının nümayəndə heyəti AMEA-nın Naxçıvan Bölməsində olub.

Bölmənin sədri, akademik İsmayıl Hacıyev qonaqlara rəhbərlik etdiyi müəssisənin fəaliyyət istiqamətləri və burada aparılan mühüm elmi araşdırmalar barədə ətraflı məlumat verib. O bildirib ki, bölmənin əməkdaşları Naxçıvanın tarixinin, mədəniyyətinin, təbii ehtiyatlarının və biomüxtəlifliyinin obyektiv, hərtərəfli öyrənilməsində, eyni zamanda, II cildde "Naxçıvan ensiklopediyası", "Naxçıvan abidələri ensiklopedi-

yası" (Azərbaycan və ingilis dillərində), III cildde "Naxçıvan tarixi", II cildde "Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qırmızı Kitabı", III cildde "Naxçıvan folkloru", "Naxçıvan teatrının salnaməsi", "Naxçıvan tarixi atlası", "Naxçıvan Muxtar Respublikasının ampeloqrafiyası" və digər bir sıra fundamental əsərlərin nəşr olunmasında yaxından iştirak ediblər.

Görüşdə UNESCO-nun Beynəlxalq Kəhriz və Tarixi Su Qurğuları Təşkilatının nümayəndə heyətinin üzvləri təmsil etdikləri təşkilat barədə məlumat veriblər. Diqqətə çatdırıblar ki, 2005-ci ildən fəaliyyət göstərən təşkilat ötən illərdə dünyanın bir çox ölkələri ilə əməkdaşlıq edir və Naxçıvan Muxtar Respublikası da kəhrizlərlə bağlı əməkdaşlıq etdikləri ilk regionlardan biridir. Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində mövcud olan kəhrizlərin qədim tarixi olduğunu söyləyən heyət üzvləri onların UNESCO-nun Dünya İrsi Siyahısına daxil edilməsində yaxından köməklik göstərəcəklərini bildiriblər.

Sonda qonaqlara "Naxçıvan Abidələri Ensiklopediyası", "Əlincəqala", "AMEA Naxçıvan Bölməsi haqqında" kitabları təqdim olunub.

Z.ƏLƏDDİNQIZI

Rəhman Qurbanov: Əhaliyə verilən təbii qazın həcmi həddən çox artıb

Son günlərdə hava şəraitinin dəyişməsi və temperaturun kəskin aşağı düşməsi ilə əlaqədar əhaliyə verilən təbii qazın həcmi həddən çox artıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə SOCAR-ın neftin, qazın nəqli və qaz təsərrüfatı məsələləri üzrə vitse-prezidenti Rəhman Qurbanov deyib. O bildirib ki, "Azəriqaz" İstehsalat Birliyinin (İB) qaz sistemi artıq qış rejiminə keçməyə hazırlaşır. Havaların soyuması ilə bağlı əhalinin təbii qaza olan tələbat artdığı üçün SOCAR-ın yeraltı qaz anbarlarına vurulan qazın miqdarı azaldılıb. Həmin həcm böyük hissəsi hazırda əhaliyə verilir ki, bu da gündəlik 16-17 milyon kubmetr təşkil edir.

SOCAR doqquz ayda 5,7 milyon tonadək neft hasil edib

Sentyabrda SOCAR üzrə xam neft hasilatı 618,6 min ton olub. Keçən ay Azərbaycanda ümumilikdə isə 3 milyon 113,3 min ton neft hasil edilib. Bu barədə AZƏRTAC-a SOCAR-dan məlumat verilib. Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında SOCAR üzrə neft hasilatı 5 milyon 675,9 min ton, Azərbaycanda ümumilikdə isə 33 milyon 304,4 min ton olub.

Dünyanın enerji sahəsində aparıcı dairələri İstanbulda Enerji Konqresinə toplaşarkən, Ermənistan prezidenti Nyu-Yorkda gülünc bir "forum" təşkil etdirib. Onun adı belə olub: "Ermənistan: Sərmayə Forumu - 2016". Ancaq nə tədbir adına uyğun keçirilib, nə də kiminsə marağına səbəb olub. Ermənistana investisiya qoyuluşunu cəlbədicə etməyi hədəfləyən rəsmi İrəvan biabırçı vəziyyətə düşüb. "Forum"da heç bir ciddi müzakirə aparılmayıb və hansı qərarlar alındığı barədə yazan yoxdur. Sadəcə, rəsmi erməni təbliğatı bəzi məqamları qabartmağa cəhd edib. Lakin bu da təsirsiz olub - insanlar artıq Ermənistan rəhbərliyinin dediklərinə deyil, reallığa baxırlar. Gerçəklərdə isə Ermənistan əhalisinin maddi durumu getdikcə daha da ağırlaşır. Ölkə iqtisadiyyatının kənarından asılılığı daha da artır. Hətta yeni baş nazir və bir sıra nazirlər də vəziyyətin mürəkkəbliyindən şikayətlənirlər. Bunlar onu göstərir ki, Ermənistan hakimiyyəti növbəti dəfə siyasi fiaskoya uğrayıb və ölkəni qeyri-müəyyənliyə doğru aparmaqdadır.

"Alternativ forum": səmərəsiz tədbir

Ermənistan siyasətinin ziddiyyətləri növbəti dəfə bu ölkənin suveren olmadığını əyani surətdə təsdiqlədi. 23-cü Dünya Enerji Konqresinə dəvət edilməyən rəsmi İrəvan alternativ kimi ABŞ-da "Ermənistan: Sərmayə Forumu - 2016" adlı tədbir təşkil etdi. Prezident Serj Sarkisyanın həmin "forum"a gedişi İstanbulda Dünya Enerji Konqresinin başlaması gününə təsadüf edirdi. Bir sıra erməni ekspertlər adətleri üzrə kiçik şeyi böyüdüərək S.Sarkisyanın orada Amerika dövlət rəhbərləri ilə görüşəcəyini və böyük geosiyasi problemlərin müzakirə ediləcəyini yazırdılar. Ancaq həmişə olduğu kimi, bu dəfə də onlar yarıldılar.

Ermənistanla bağlı "forum" a nə böyük sərmayəçilər təşrif bu yurdu, nə də kimsə bu ölkəyə ya-

Əksinə, vəziyyət daha da ağırlaşır. Bunun fonunda isə iqtidar Avrasiya İqtisadi İttifaqından bol-bol danışır. Deməli, ortada vədlə əməl arasında ciddi ziddiyyət vardır. Məhz bu məqamı sadə ermənilər getdikcə daha dərinlən anlayırlar.

Bütün bunların səbəbi isə rəsmi İrəvanın yarıtmaz siyasətidir. Ölkə başqasından asılıdırsa, öz müstəqil qərar qəbul edə bilmirsə, orada real inkişaf mümkün deyildir. Çünki bütün prinsiplər qərarlar himayədarın marağına uyğun qəbul edilir. Əks halda,

şübhəli olma kimi təqdim etməsini böyük saxtakarlıq adlandırlar. Belə ki, erməni liderin nəzərdə tutduğu məkən Avrasiya İqtisadi İttifaqı məkənidir. Burada isə Rusiya aparıcı mövqedədir. Qərbin rəsmi dairələrinin Moskvaya münasibəti bəllidir. Hazırda bu ölkəyə qarşı sanksiyalar vardır və onlar getdikcə artır. Hətta bir neçə Rusiya rəsmisinə Qərb dövlətlərinə giriş qadağan edilib. Onda belə çıxır ki, S.Sarkisyan faktiki olaraq Rusiyaya vəkillik edir. Təbii ki, bu, həm Ağ Evin, həm də amerikan iş adamlarının xoşuna gəlməz.

Bu kontekstdə S.Sarkisyanın Ermənistanı investisiya baxımından "əlverişli yolaşdırıcı" adlandırması ikrah hissi doğurur. Burada "yolaşdırıcı" ifadəsinin yalnız rəsmi İrəvanın apardığı xarici siyasətə aidiyyəti vardır. İllərdir ki, Ermənistan rəhbərliyi geosiyasi xətti seçməkdə tələddüddür. İndi reallıqda Rusiyanın yanında isə, sözdə Qərbə də yaxınlaşmaqdan bəhs edir. Onun bu qeyri-müəyyən davranışlarını hər kəs görür və lazımı nəticə çıxarır. Ermənistan investisiya aspektində risk məkənidir. Ölkə indiyə qədər heç bir yolaşdırıcı rolunu oynaya bilməyib və bu mümkün də deyil. Bu günə qədər Ermənistan hansı böyük şirkətlər üçün yolaşdırıcı olub? Hələlik heç bir ciddi iş adamı bu ölkəyə böyük yatırım etməyib. Bu işin perspektivsizliyi də rəsmi İrəvanın hazırkı siyasətindən aydın görünür.

Sarkisyanın növbəti "forum" şousu: siyasi səbatsızlığın fəsadları

tırım edəcəyindən danışdı. Ermənistanın keçmiş baş naziri, indi Avrasiya İqtisadi Kollegiyasının sədri Tiqrən Sarkisyanın da iştirak etdiyi tədbirdə faktiki olaraq 2-3 erməni bir-biri ilə söhbət edib. Maraqlıdır ki, T.Sarkisyan Ermənistanı deyil, Avrasiya İqtisadi İttifaqına sərmayə qoymağa çağırıb. O, Belarus və Qazaxıstan iqtisadiyyatına sərmayəni Ermənistanın vasitəçiliyi ilə etməyi məsləhət görüb. Bu təklifi hətta erməni ekspertlər belə gülünc adlandırdılar. Axı niyə dünya sərmayəçiləri, məsələn, Astanaya müraciət etməsin və buraya İrəvan vasitəsilə pul yatırsın? (bax: məs., Naira Ayrumen. Investüionniy interes k suverennoy Armenii / "Lragir.am", 13 oktyabr 2016)

Bu səbəbdən prezident S.Sarkisyanın Ermənistanı sərmayə qoymağa çağırışı heç bir effekt verməyib. İştirakçılar aydın görüblər ki, burada söhbət Ermənistanı deyil, onun tam asılı olduğu Avrasiya İqtisadi İttifaqından gedir. Bu təşkilata Qərbin münasibəti isə aydındır. Ancaq Ermənistan dövlət başçısının Amerika səfərinin fiaskosunun əsl səbəbi başqa məqamla bağlıdır. Bunu Ermənistanın özünün mütəxəssislə-

ri vurğulayıblar.

Məsələ burasındadır ki, Ermənistan suveren ölkə deyil. Onun Moskvadan açıqca çox asılı olması hamıya məlumdur. Suveren olmayan, iqtisadiyyatına nəzarət edə bilməyən bir ölkəyə heç bir ciddi iş adamı və ya böyük şirkət sərmayə yatırmaz. Əgər Ermənistanı Dünya Enerji Konqresinə və bu ranqda olan başqa iqtisadi tədbirlərə dəvət etməzlərsə, bu o deməkdir ki, həmin dövlətin müstəqilliyinə böyük şübhələr var. Bu aksiomu rəsmi İrəvan nə qədər gizlətməyə çalışsa da, reallıq həmişə onları pərt edir. Həmin kontekstdə erməni ekspertlərdən birinin aşağıdakı fikri müəyyən dərəcədə həqiqəti əks etdirir: "Ermənistan siyasətinin məntiqi və addımlarının müstəqil dövlət subyekti kimi onun real maraqlarına heç bir aidiyyəti yoxdur" (bax: Musa Mikaelen. Neopredelenniy i protivorechiviy aysberq Armenii / "1in.am", 12 oktyabr 2016).

Gerçəklərdə həmişə belə olub. Sadəcə, erməni ekspertlər əksər hallarda reallıq hissini itirir, öz psixologiyalarında tarixən mövcud olan natamamlıq kompleksinə qurban gedirlər. Lakin, görünür, bir sıra məqamlar dəyişir - indi onların sırasında tez-tez həqiqəti

etiraf edənlər tapılır. S.Sarkisyanın səmərəsiz Amerika səfərinə də bu cür münasibət göstərənlər tapılıb.

Fəlakətə doğru daha bir addım: Nyu-York "forum"unun əsas nəticəsi

Bütün bunlarla yanaşı, indi Ermənistan düşdüyü vəziyyəti gizlədə bilmir. Bu ölkənin yeni baş naziri və vəzifəli şəxsləri iqtisadiyyatdakı mürəkkəb vəziyyətdən bəhs edirlər. Analitiklər isə faciəvi adlandırlar. Xarici borclar artır. Bütçə kəsəldə. İqtisadi artım gözlənilməyənə qədər çox aşağıdır və demək olar ki, yox dərəcəsindədir. Vətəndaşların vergi ödəmə qabiliyyəti xeyli aşağı düşüb. Gələn il üçün bütçə xərcləri 100 milyard dram azaldılıb. Əhali üzərinə isə vergi qoyuluşu 2 faiz artıb. Bunlar hələlik bu günə olan rəqəmlərdir. Günü-gündən vəziyyət daha da pisləşir.

Belə şəraitdə Ermənistanın hansı inkişafından danışa bilərlər? İnsanları nə vaxta qədər aldatmaq olar? Əhali görür ki, rəsmi statistikanın hesabatlarına rəğmən, həyat səviyyəsinin inkişafında heç bir irəliləyiş yoxdur.

asılılıq pozulur ki, ona da Ermənistanın ağası imkan verməz. Hazırda bütövlükdə erməni cəmiyyəti bu paradoksal vəziyyətin altında inildəməkdədir.

Bu cür şərtlər daxilində Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyanın Nyu-Yorkda təşkil etdiyi "forum"un heç bir səmərəsi yoxdur və olacağı da gözlənilmir. Amerikalı iş adamları heç bir perspektivi görməyən, başqasından asılı, kiçik bir ölkəyə yatırım qoymaq riskinə getməzlər - onlar çox pragmatikdirlər və maraqlarını nəinki ermənilərə, heç babalarına da satmazlar.

Ermənistan liderinin Nyu-Yorkda amerikan biznesmenlərə ölkəsinin sərmayə cəhətdən cəlbədicə olduğunu nümayiş etdirməyə çalışması yuxarıda vurğulanan səbəblər ucbatından boş cəhd olub. Reallıqda həmin "argumentlər" S.Sarkisyanın özünün əleyhinə işləyir, çünki onların yalan olduğunu hər kəs bilir. Bununla sərmayə cəlbədiciliyi məsələsi rəsmi İrəvanın ikiüzlülüüyü, qərarlılığı, qeyri-sabit mövqeyə malik siyasi xəttin ifşası prosedurunun çevrilmiş olur.

Ekspertlər S.Sarkisyanın Ermənistanı "böyük bazarlara" çıxı-

Belə çıxır ki, S.Sarkisyan Amerikadan sərmayəyə yox, ən yaxşı halda ianəyə, yeni dilənməyə ümid edə bilər. Şübhə yoxdur ki, bu, belə də olacaq. Dünyanın bu qarışıq zamanında ağı başında olan kimsə Ermənistan kimi vassalla iqtisadi əməkdaşlıq etməz. Üstəlik, o, qonşu dövlətin torpaqlarını işğal edib və havadarlarının yardımı ilə bu siyasətini davam etdirməkdədir. Hər vaxt atəş altına düşə biləcək bir ölkəyə kapital qoymaq istəyən ciddi adam sayıla bilməz. Deməli, S.Sarkisyan həmişə olduğu kimi, bu dəfə də boş danışdı. Əslində, bu, onun adətidir, imtina edə bilmir.

Beləliklə, Ermənistan rəhbərliyi bir daha nümayiş etdirdi ki, ciddi və əsaslı mövqeyə malik deyil. ABŞ-da təşkil etdikləri tədbir isə əsl karikatura olub. Nə müzakirənin məzmunu, nə də alınan qərarlar kimsənin marağına səbəb olmayıb. Ermənistanı sərmayə qoymaq fikrinə düşən iş adamı da görünməyib. S.Sarkisyan sadə ermənilərin vergiləri hesabına formalaşan bütçəyə növbəti zərbəsini vurub.

22 oktyabr 2016-cı il

SİYASİ RAKURS

“Facebook” social şəbəkəsində aparılan sorğu nəticəsində AXCP sədri Ə.Kərimlinin “REAL” hərəkatının sədri İlqar Məmmədova ududuğu məlum olub. Maraqlısı da budur ki, “Əli Kərimli, yoxsa İlqar Məmmədov?” sualı altında keçirilən sığru da AXCP sədrinin “söyüş qrupları” və saxta profilləri belə onun dadına yetişməyib.

da bu qabiliyyətə malik deyil. Onun belə bir vəziyyətdə düşməsi, heç də təsadüfi deyil. Onun hər dəfə rüs-

tarmağa başladı. Belə olan vəziyyətdə, hansı insan ona siyasi dəstək, siyasi rəğbət göstərə bilərdi ki?!

Bu məğlubiyyət onun “siyasi boyuna” tam şəkildə ölçülüb və biçilib!

Hətta bu gün Ə.Kərimli “Azadlıq” partiyasının sədri Əhməd Orucula, Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyevlə, “Yurdaş” partiyasının sədri Mais Səfer-

Əli Kərimli İlqar Məmmədova necə uduzub?

Yaxud AXCP sədrinin məzarı hazırdır, başdaşı da qoyulub və qalır ölüm tarixinin qeydi

Lakin maraqlı məqam budur ki, bənzər sorğu bir müddət əvvəl də keçirilmişdi və həmin sorğuda da eyni nəticə əldə olunmuşdu. Bu isə, ilk növbədə, belə deməyə əsas verir ki, Ə.Kərimli aşkar şəkildə İ.Məmmədovun qarşısında aciz durumdadır. Hətta həbsdə olmasına baxmayaraq, İ.Məmmədovun Ə.Kərimlini məğlub etməsi isə bəzi məqamları ortaya çıxarmış olur.

İndi də “HamamTimes” səhifəsi satqın çıxdı?

Uduzmasından bərk narahatlıq və qəzəb hissi keçirən AXCP sədri, eləcə də müavin-müşavir yığını sorğunu keçirən “HamamTimes”in admininə təzyiq edib, onu “qeyri-obyektiv” olmaqda suçlayıb, sosial şəbəkədəki “söyüş qrupları” isə öz “işlərini” görürlər - sorğu keçirən tərəfi təhqir edirlər. Həmçinin, şəbəkədə şayiə yayırlar ki, guya “HamamTimes” səhifəsi “satılıb”.

Digər tərəfdən, heç vaxt reallıqla barışmadığını sərgiləyən cəbhə sədri hələ də dərk etmək istəmir, ya

vayçı məğlubiyyətlərinin kökündə dayanan əsas faktor ictimai rəy içində illər boyu qazandığı nifrət mövcudluğudur. Məhz bu mövcudluq onun yararsız siyasətçi olduğu aşkar qaydada ortaya qoyub.

Belə olan vəziyyətdə hansı insan ona siyasi dəstək, siyasi rəğbət göstərə bilərdi ki?!

AXCP sədrinin nəyə görə xalq qarşısında bu qədər nifrətlərə səbəb olması amilini araşdıraraq. Belə bir araşdırmadan sonra nəticə hasil olunur ki, Ə.Kərimli heç bir zaman siyasi arenada başıuca gəzməyib. Düzdür, fiziki quruluşuna görə o öz başını dik tuta, hətta daha da yuxarı qalırırdı. Amma bu, onun məənvi tərəfdən başıuca olması anlamını verə bilməz. Məsələ də, məhz bundadır ki, AXCP sədri referendumdan qabaq yedək qurumu sayılan “Milli Şura” vasitəsilə mitinqlərindən də başısağa getdi. “Məhsul” stadionunda istədiyi dəstəyi ala bilməyən Ə.Kərimli acı, ağır və rüsvayçı məğlubiyyətin nəticəsini insanlarda ax-

lı ilə, “Ədalət” partiyasının sədri İlyas İsmayılova, ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu və digər partiya sədrləri ilə bənzər sorğuda rəqabət aparardı, yenə də məğlub olacaqdı. Bu məğlubiyyət onun “siyasi boyuna” tam şəkildə ölçülüb və biçilib!

Artıq Ə.Kərimlinin nəinki müxalifətdə, hətta siyasətdə qalmasının mümkünsüzlüyü özünü aşkar şəkildə büruzə verir. O öz siyasi ölümünə hələ uzun illər öncə, lideri Əbülfəz Elçibəyə etdiyi xəyanəti vaxtından imzasını atıb. Bundan sonra o, AXCP-dəki demokratik-sivil mübarizə və rəqabət baxışlı insanları oradan uzaqlaşdırıb, yalnız özünü kimi çirkin siyasi oyunlarla, şər-böhtanlarla, xəyanət vasitəsilə siyasət yürüdən insanları “Yurd” daxilində saxlayıb. Bununla da, siyasi məzarını qazmış olub. Son sorğu isə onun illər öncə özü üçün qazdığı məzarın simvolik başdaşdır. Birçə qalır, həmin başdaşının üzərinə ölüm tarixinin yazılmasına. Çox yaqın ki, ictimaiyyət bunu da görəcək.

Rövşən RƏSULOVA

“Dağıdıcı müxalifət məhvə məhkumdur”

- Tahir bəy, son vaxtlar İ.Qəmbər, C.Həsənlili və Ə.Kərimli Əli İnsanovun müdafiəsinə qalxıblar. Zamanında İ.Qəmbəri ən pis xəstəlik adı ilə tənqid edən Ə.İnsanovun bu gün müdafiə edilməsi təəccüb doğuran məqam sayıla bilərmi?

- Əli İnsanov nəinki İ.Qəmbəri tənqid edib, hətta təhqir edib. Yeni vaxtilə Ə.İnsanov, İ.Qəmbəri və digərlərini açıq şəkildə təhqir edib. Amma bu gün onlar bu təhqirləri, tənqidləri unudublar. Bu baxımdan da, İ.Qəmbər, C.Həsənlili və Ə.Kərimli tərəfindən Ə.İnsanovun müdafiə edilməsi təəccüb doğurmur. Çünki bunların xisləti belədir. Dağıdıcı müxalifət məqsədinə nail olmaq üçün cinayətkarla, “işid”-lə belə iş birliyinə gedərlər. Bir sözlə, bunların məqsədi “düşmənin düşməni mənim dostumdur” prinsipi ilə hərəkətə keçməkdir. Öz istəklərinə çatınsın deyər, hətta bir-birini ifşa etməkdən də çəkinməzlər. Hətta özlərinin təhqir olmalarına da barmaqarası yanaşırlar. Amma onların ölkəmizlə bağlı pis niyyətləri heç vaxt həyata keçməyib və keçməyəcək. Hər zaman olduğu kimi, bu istəkləri də baş tutmayacaq.

- Müxtəlif səs-küylü cinayətlərdə adları hallanan şəxslərlə dağıdıcı müxalifət arasında əməkdaşlığın qurulmasında hansısa xarici qüvvələrin rolu ola bilərmi?

- Bəli, səs-küylü cinayətlərdə adları hallanan şəxslərlə müxalifət arasında əməkdaşlığın olmasında xarici qüvvələrin əlaqələri var. Bunlar xarici dövlətlərin burda səfirliklərindən təlimatlar alaraq, açıqca görüşlər keçirdilər. Demək olar ki, müxalifət partiyalarının xarici qüvvələrlə əlaqələri var. Yeni

Müsaibimiz Vəhdət partiyasının sədri, millət vəkili Tahir Kərimlidir

Azərbaycan dövlətinin uğurlarına kölgə salmaq istəyən xarici qüvvələr ölkə müxalifətindən öz məkrli niyyətlərinin həyata keçməsi üçün bir vasitə kimi istifadə edirlər. Nə vaxt müxalifət bir araya gəlsə, deməli, bu, xarici qüvvələrin onlara verdiyi tapşırıqdan irəli gəlir.

-Müxalifətin rüsvayçı vəziyyətlə üzləşməsinin səbəbinin partiya sədrlərinin yarıtmaz siyasəti ilə bağlı olduğunu demək olarmı?

- Müxalifət düşərgəsində fəaliyyət göstərən partiyalara rəhbərlik edən şəxslərin bir-birinə olan nifrəti, paxıllıqları, şəxsi ambisiyaları, birinin digərindən üstün olmaq kimi istəkləri müxalifət partiyalarını dağılmaq təhlükəsi ilə üzləşdirib. Bu baxımdan, demək olar ki, müxalifətin acınacaqlı vəziyyətlə üzləşməsinin əsas səbəbləri, məhz bu partiyalara rəhbərlik edən şəxslərdir. Yeni elə günahkar partiya sədrləridir. Əgər müxalifəti xalq müdafiə etmərsə, irəliyə doğru gedə bilmərsə, onda bu sədrlər partiyaları tərk etməlidirlər. Bu müxalifətin sonu olmalıdır.

GÜLYANƏ

Rəsul Quliyev müstəqilliyimizin əleyhinə çıxdı

Xaricdə ölkəmizə qarşı bəzi dairələrin hazırladığı tərbiyəçi planların əsas provokatorlarından biri olan Rəsul Quliyev sosial şəbəkələrdə yazdığı statusda Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin əleyhinə olduğunu bir daha bildirib. R.Quliyev qeyd edib ki, guya Azərbaycan bu addımı (Müstəqillik aktının qəbul olunmasını) məcburiyyət qarşısında atıb. Hazırda ABŞ-da Azərbaycandan oğurlayıb apardığı pullarla neft maqnatına çevrilən, böyük biznes şəbəkələrinə malik olan R.Quliyevin bu formada növbəti dəfə mövqə ortaya qoyması başadüşüldür. Çünki R.Quliyev 1991-ci ildə bütün ciddi-cəhdlə çalışdı ki, Azərbaycan məhv olsun, müstəqil ola bilməsin. Elə XX əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində ölkədə baş verən kaosun, vətəndaş müharibəsinin əsas səbəblərindən biri də bu adam idi. Həmçinin, 1991-ci il oktyabrın 18-də “Müstəqillik Aktı” qəbul olunan gün onun Ali Sovetin (Milli Məclisin) foyesində deputatları təhdid etməsi, bəzilərinə

müstəqilliyin əleyhinə çıxacağı təqdirdə, pul verəcəyi ilə bağlı vədlər verməsi hər kəsin yadındadır. Onun oktyabrın 18-də qəfil yoxa çıxması da bu günə qədər sual altındadır? Sual olunur: Rəsul Quliyev harada idiniz ki, “Müstəqillik Aktı” qəbul olunanda sizin tapşırığınızla yerinizə “bitərəflilik düyməsi” basıldı.

R.Quliyev deyir: “Həmin dövrdə Azərbaycan rəhbərliyi müstəqilliyi elan etməzdən iki ay öncə Moskvada yaradılan QKÇP-ni dəstəkləyib. Bundan əvvəl isə həmin rəhbərlik referendum keçirərək Sovet İttifaqının tərkibində qalmaq istəyən 80 faiz səsə dəstəkləmişdir.

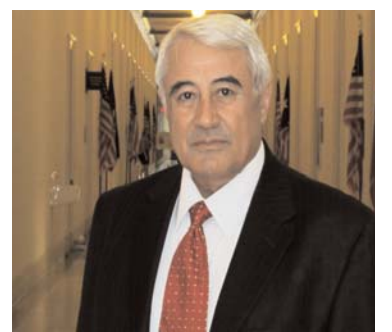
Bu fikri bəlkə o vaxt Azərbaycanı fəlakət burulğanına salan, daha sonra iqtidara gələn AXCMüsavat cütliyyətinə ünvanlayasız!? Sizin işarə etdiyiniz, amma adlarını çəkməyə çəkdiyiniz cəbhəçilər və müsavatçılar, heçqətən də, ötən əsrin 80-ci illərindən başlayaraq, rus “KQB”-sinin əsas casuslarına çevrilmişdilər. Bu tarixdir və bir vaxt o arxiv öz

sözünü deyəcək. Məsələn, 26 yaşlı bir gəncin-Əli Kərimlinin hansı “xidmətləri” olmuşdu ki, AXCMüsavat hakimiyyəti dövründə yüksək vəzifəyə təyin olunmuşdu? Həmçinin, İsa Qəmbərin hələ ötən əsrin 70-80-ci illərində ictimaiyyət arasında “KQB” casusu (Lisa ləqəbli) olması bu gün də heç kimdə şübhə doğurmur. Bu adam Milli Məclisdə spiker postunu tutarkən bütün tapşırıqları xarici qüvvələrdən alırdı. Buyurun, bu da “xidmətləri”, bir-birini ardınca rayonlarımızı ermənilərə təslim etdilər.

R.Quliyev daha sonra naşılıq edərək yazır: “1918-ci ildə müstəqillik almaqda Azərbaycanın rolu az olduğu kimi, 1991-ci ildə ondan da az olub. Mənim fikrimcə, hamıdan sonra məcburi müstəqillik qəbul etməkdənsə, 1918-ci il 28 may Müstəqillik Aktı qüvvəyə minməli idi. Yenidən Müstəqillik Aktı qəbul etmək gülüncdür və həm də, əslində, müstəqillik tariximizi təhrif etməkdir”. Əvvəla, R.Quliyevin savadsızlığı, tarixi saxtalaşdırdığı, düşməni dəyirma-

nına su tökdüyü göz qabağındadır. Bu adamın dediyindən belə çıxır ki, Azərbaycan Xalq Cumhuriyyəti yaradııldıqdan sonra ruslar bizim müstəqilliyimiz əlimizdən almayıblar.

Bəs 1920-ci il 28 aprel istilası nə idi? Bu işğal deyildimi? Azərbaycan qoşun yeridildi, ərazimiz işğal olundu və 70 il SSRİ-nin tərkibində işğaldə qaldıq. “Hamıdan sonra məcburi müstəqillik qəbul etməkdənsə...” fikrinə görə isə Rəsul bəyə məsləhət görürdüm ki, siyasi savadını artırsın və belə bir çətin vəziyyətdə müstəqillik qazanmağın nə demək olduğunu nəzərə alsın və həmin dövrün tarixi şəraitini düzgün qiymətləndirə bilsin. Yaqın R.Quliyevə onu da başa salmaq lazımdır ki, SSRİ-nin tərkibində olan ölkələr içərisində ən böyük qırğın (20 Yanvar faciəsi), məhz Azərbaycanda törədildi. Bizim xalqımız müstəqillik qazanmaq üçün daha çətin sınaqlardan keçdi. Bunu gecikmiş addım kimi qəbul edərsənə... Müstəqilliyimizi güllənc adlandırmaq və bunu tarixi

saxtakarlıq kimi, 25 ildən sonra, özü də xarici havadarlarının qucağında oturaraq səsəndirmək, sadəcə, axmaqlıq deyil, həm də doğma xalqına qarşı tutduğun düşmənciliyin bariz nümunəsidir. Düzdür, bu müstəqillik sənə düşmədi, elə sənə kimi digər xəyanətkarlar da çıxdı olundu. Belə də olmalı idi, ələkdən hər kəs süzülür, kimisi sənə kimi dövlətin pulunu oğurlayıb xaricə qaçdı, kimiləri bu günə qədər də içərimizdə oturub düşməni dəyirməsinə su tökür, başqa biriləri də olmayan abır-həyalarına qısılib bir küncə çəkildilər. Öz dili ilə desək, bu bədbəxt başa düşə bilmir ki, müstəqilliyi vermirlər, alırlar. Hər bir xalq özü bu müstəqilliyi əldə edib qoruyur. Bu, peşqəş deyil ki.

SAMİR

Şimali Atlantika Müqavilə Təşkilatı 1949-cu ildə Şimali Atlantika müqaviləsinin ("Vaşinqton müqaviləsi") imzalanması və ratifikasiya edilməsi əsasında yaradılmışdır.

Z.Nəbibəyli və İ.Cəmilbəyli yazırlar: "Avropada siyasi dəyişikliklər prosesi NATO-nun gələcək vəzifələri ilə əlaqədar bir sıra müraciətlər verməsinə səbəb oldu.

Bunlardan ən əsasları aşağıdakılardır:

1. "Şimali Atlantika Alyansı dəyişikliklər prosesində" 1990-cı il London Bəyannaməsi;

2. "Sülh və Əməkdaşlıq haqqında Roma Bəyannaməsi" (1991);

3. "Alyansın yeni strateji konsepsiyası" (1991);

4. "Sülh Naminə Tərəfdaşlıq" proqramına qoşulmaq barədə NATO Şurasının 1994-cü il Brüssel Mürciəti.

Alyansın yeni strateji konsepsiyasında göstərilmişdir ki, 1989-cu ildən başlayaraq Avropada siyasi vəziyyət dəyişib. NATO-nun keçmişdə qarşılaşdığı problemlərini yeniləri əvəz etməlidir. Hazırda alyans üçün əsas təhlükəni NATO üzvlərindən birinə hücum təhlükəsi deyil, qeyri-sabitliyin (iqtisadi, sosial və siyasi çətinliklər, etnik münaqişələr, ərazi mübahisələri, kütləvi qırğın silahı və ballistik raketlərin yayılması, həyati əhəmiyyətli ehtiyatların çatışmaması, terror və sabotaj aktları) meydana çıxması təşkil edir.

Strateji konsepsiya qlobal qarşılıqlı asılılığı və alyansın təhlükəsizliyinin bölünməzliyini nəzərdə tutur. Avropada qüvvələr nisbətinin tarazlığının qorunmasını onun əsas vəzifəsi hesab edir. Strateji konsepsiya Avropada təhlükəsizliyin üç əsas ünsürünü müəyyənləşdirir:

1. Dialoq.
2. Əməkdaşlıq.
3. Kollektiv müdafiə qabiliyyətinin qorunması.

Alyansın fəaliyyətinin əsas prin-

2. Üzvlərin təhlükəsizliyinin bölünməzliyinin möhkəmləndirilməsi məqsədilə birgə fəaliyyət və hərtərəfli əməkdaşlığı həyata keçirmək.

3. Avropada demokratiya, insan hüquqları və hüquqi dövlət ümumi sərvətləri əsasında ədalətli və möhkəm sülhü təmin etmək.

NATO-nun üzvləri: ABŞ, Almaniya, Belçika, Böyük Britaniya, Danimarka, Yunanistan, İspaniya, İtaliya, Kanada, Lüksemburq, Macarıstan, Niderland, Norveç, Portuqaliya, Polşa, Türkiyə, Çexiya, Fransa və s.

NATO-nun quruluşu:

1. Şimali Atlantika Şurası. Daimi Şura.
2. Müdafiə Planlaşdırma Komitəsi.
3. Nüvə Planlaşdırma Qrupu.
4. Digər komitələr.
5. Baş Katib.

Z.Nəbibəyli və İ.Cəmilbəyli yazırlar: "Şimali Atlantika Şurası alyansın ali siyasi və hərbi orqanı hesab olunur. Bu şura dövlət və hökumət başçıları və xarici işlər nazirləri səviyyəsində, adətən, ildə iki dəfə toplanır. Səfirlərdən ibarət daimi nümayəndəlik səviyyəsində Şura heftədə bir dəfə Daimi Şura kimi toplanır. Daimi Şurada siyasi və hərbi qərargah nümayəndələri iştirak edirlər. Müzakirə olunan mövzular təşkilatın fəaliyyətinin bütün aspektlərini, aktual məsələləri və müxtəlif komitələrin hazırladığı məruzə və tövsiyələri əhatə edir. Siyasi məsləhətləşmələr NATO ərazisi çərçivəsi ilə məhdudlaşmayan siyasi məsələlərə şamil olunur. Müdafiə Planlaşdırma Komitəsinə bütün üzvlər daxildir. Bu komitə öz sahəsində şuranın malik olduğu hüquq və vəzifələrə malikdir. Beynəlxalq qərargaha rəhbərliyə

dövlətlərin ezamiyyəyə göndərilmiş hərbiçilərdən və yardımçı mülki şəxslərdən ibarətdir. Beynəlxalq Hərbi Qərargah hərbi komitəyə köməklik göstərir. Onun vəzifəsinə hərbi komitənin siyasətini və qərarlarını həyata keçirmək və hərbi məsələlər üzrə tədqiqatlar aparmaq, NATO-nun və ya Hərbi Komitənin baxışı üçün plan və tövsiyələr hazırlamaq daxildir.

Şimali Atlantika əməkdaşlığı Şurasında üzvlər bir qayda olaraq xarici işlər nazirləri səviyyəsində təmsil olunurlar. Şurada siyasi məsələlər və təhlükəsizlik məsələləri üzrə əməkdaşlıq və məsləhətləşmələr üzrə dialoqlar aparılır. Şuranın məqsədi Şimali Atlantika Bloku ilə Mərkəzi və Şərqi Avropa ölkələri arasında əsl "Həqiqi tərəfdaşlıq" yaratmaq və Avropada möhkəm sülhü əldə etməkdir.

Şimali Atlantika Assambleyası NATO üzvlü olan dövlətlərin parlamentlərarası təşkilatıdır. Bu Assambleya Avropa və Amerika deputatlarına qarşılıqlı maraq doğuran məsələləri birgə müzakirə etməyə imkan verir və Assambleyanın 5 komitəsi vardır. Mülki məsələlər üzrə, İqtisadi Komitə, Siyasi komitə Hərbi Komitə, Elm və Texnika üzrə Komitə.

Müəlliflər yazırlar: "Sülh Naminə Tərəfdaşlıq NATO üzvlü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçıları 1994-cü il yanvarın 10-11-də keçirilən görüşündə "Sülh Naminə Tərəfdaşlıq" Proqramı qəbul edilmişdir. Proqramda göstərilirdi ki, bu tərəfdaşlıq belə bir birgə inamın ifadəsidir ki, Avropa-Atlantika bölgəsində sabitliyə və təhlükəsizliyə yalnız əməkdaşlıq və birgə tədbirlər əsasında nail olmaq mümkündür. Demokratiya prinsiplərinin əsasında insanın başlıca azadlıq və hü-

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

NATO və ya Şimali Atlantika Müqaviləsi Təşkilatı dünyada insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəçisi, ədalətli və möhkəm sülhün təminatçısıdır

sipi onun bütün üzvlərinin təhlükəsizliyinin bölünməzliyinin möhkəmləndirilməsi məqsədilə birgə fəaliyyət və hərtərəfli əməkdaşlıq hesab olunur. NATO Avropada beynəlxalq təhlükəsizlik sisteminin ayrılmasız əsası kimi qiymətləndirilir və üzvlərinin ərazisinə hər cür hücumun qarşısını almağa hazır olmalıdır".

Müəlliflərin fikrincə, Roma Bəyannaməsi NATO-nun vəzifələrini və gələcək istiqamətlərini müəyyən edir. Bəyannamədə təsdiq olunur ki, yeni problemlər hər hansı bir institut tərəfindən deyil, Avropa və Şimali Amerika dövlətlərini bir-biri ilə bağlayan bütöv institutlar kompleks tərəfindən həll edilə bilər. Bəyannamədə qeyd olunur ki, alyans elə bir təhlükəsizlik sistemi üzərində işləyir ki, onun çərçivəsində NATO, ATƏT, Avropa İttifaqı və Avropa Şurası bir-birini qarşılıqlı surətdə tamamlamalıdır. Bundan əlavə, bəyannamədə Mərkəzi və Şərqi Avropa ölkələri ilə məsləhətləşmə və əməkdaşlıq sisteminin inkişafı nəzərdə tutulmuşdur.

Təşkilatın əsas məqsədləri:

1. BMT Nizamnaməsi prinsiplərinə müvafiq olaraq siyasi və hərbi vasitələrlə bütün üzvlərin azadlıq və təhlükəsizliyinin təmini.

görə cavabdehlik daşıyır və xarici əlaqələrdə alyansı təmsil edir.

Hərbi məsələlər üzrə NATO-nun iki əsas orqanları var.

1. Hərbi komitələr, Daimi Hərbi Komitə

2. Beynəlxalq Hərbi Qərargah".

Müəlliflər göstərirlər ki, hərbi komitə NATO-nun ali hərbi instansiyası olub, Şimali Atlantika Şurasına, Müdafiə Planlaşdırma Komitəsinə və Nüvə Planlaşdırma Qrupuna tabedir. Hərbi Komitə alyans üzvlərinin hamısının baş qərargahlarının başçılarından ibarətdir və bu səviyyədə ildə iki dəfədən çox olmayaraq toplaşır. Daimi Hərbi Komitə baş qərargah rəislərinin daimi nümayəndələrindən ibarət olmaqla müntəzəm olaraq iclaslar keçirir. Sədrə onun nüvə siyasətinin əlaqələndirilməsi, silahlanma və tərkislah üzrə nəzarət siyasətinə görə cavabdehlik daşıyan müavini və beynəlxalq hərbi qərargahın direktoru köməklik göstərir. Hərbi komitə NATO ərazisinin birgə müdafiəsi üçün zəruri olan tədbirləri təklif edir. Şimali Atlantika Şurası, Müdafiə Planlaşdırma Komitəsi və Nüvə Planlaşdırma Qrupunda Hərbi Komitə onun sədri tərəfindən təmsil olunur.

Beynəlxalq Hərbi Qərargah üzv

quqlarının müdafiəsi və dəstəkləməsi azadlığının, ədalətin və sülhün təmin edilməsi ümumi dəyərlərdir və bu tərəfdaşlıq üçün əsas şərtlərdir. Şimali Atlantika İttifaqının üzvlü olan dövlətlər və həmin sənədi imzalamış digər dövlətlər bu tərəfdaşlığa qoşularaq xatırlayırlar ki, onlar demokratik cəmiyyətlərin, bu cəmiyyətlərin məcburiyyətdən və qorxudulmaqdan azad olunmasının saxlanılmasına, beynəlxalq hüquq prinsiplərinin dəstəklənməsinə tərəfdardırlar. Onlar BMT Nizamnaməsindən irəli gələn öhdəliklərin və İnsan Hüquqlarına dair Ümumi Bəyannamənin prinsiplərinin və konkret olaraq güc işlətməklə hədələməkdən çəkinmə, habelə, mövcud sərhədlərə hörmət etmək və mübahisələrin dinc vasitələrlə nizamlanmasına nail olmaq, öhdəliklərin vicdanla yerinə yetirilməsinə tərəfdar olduqlarını təsdiqləyirlər.

Proqramda, həmçinin göstərilir ki, tərəfdaşlığın hansı fəal iştirakçısı hesab etsə ki, onun ərazi bütövlüyünə, siyasi müstəqilliyinə və ya təhlükəsizliyinə qarşı birbaşa qorxu mövcuddur, onda NATO həmin tə-

rəfdaşla məsləhətləşmələr keçirəcəkdir.

Azərbaycan Respublikası 1994-cü il may ayının 4-də "Sülh Naminə Tərəfdaşlıq" Proqramını imzalayıb. Amma NATO üzvlü deyildir.

Nüvə Planlaşdırma Qrupu eyni qaydada səfirlər və müdafiə nazirləri səviyyəsində iclaslar keçirir. Bu iclaslarda nüvə silahının qorxu siyasətində və NATO-nun müdafiə siyasətində roluna aid bütün məsələlər müzakirə olunur.

Müxtəlif məsələlər komitə, ekspert və işçi qruplarından Şimali Atlantika Şurası iclaslarında baxılması üçün müzakirə olunur və hazırlanır. NATO-nun yardımçı komitələrindən Siyasi Komitə, Müdafiənin Nəzərdən Keçirilməsi Komitəsi, Mülki və Hərbi Bütçə üzrə Komitə, Təhlükəsizlik üzrə Komitə, Hava Müdafiəsi üzrə Komitə, İnformasiya və Rabitə Sistemi üzrə Komitə, Adi Silahlar üzrə İşçi Qrupu, Adi Silahları Nəzərdən Keçirən Komitə, Silah üzrə Milli Ekspertlər Konfransı, İqtisadi Komitə, Mülki Müdafiənin Planlaşdırılması üzrə Komitə, İnformasiya və Mədəni Əlaqələr üzrə Komitə, Elm üzrə Komitə, Ətraf Mühitə üzrə Komitə, Müasir Cəmiyyətin Problemləri üzrə Komitə və sairlərinə göstərmək olar".

Hava kosmik məkandan istifadə üzrə Avropa əlaqələndirmə komitəsində üzvlərinin hərbi və mülki avianaviqasiya idarələri təhlükəsizlik məsələləri üzrə əməkdaşlığı həyata keçirirlər. Komitənin işində NATO-nun Hərbi İdarəsi, Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatı, Hava Nəqliyyatı Beynəlxalq Assosiasiyası və Hava Naviqasiyasının Təhlükəsizliyi üzrə Avropa Təşkilatı da cəlb edilir.

Baş Katib NATO-da qərarların qəbul edilməsi və məsləhətləşmələr prosesinə yardım etmək və onları idarə etmək üçün cavabdehlik daşıyır. Baş katib Şimali Atlantika Şurasının, Müdafiə Planlaşdırma Komitəsinin, Nüvə Planlaşdırma Qrupunun, Adi Silahlar Üzərində Nəzarət üzrə İşçi Qrupunun, Hava Müdafiəsi üzrə NATO Komitəsinin, Birgə Məsləhətləşmə Qrupunun, digər müvəqqəti işçi qrupunun sədri hesab olunur. O, məsələlərin baxışa çıxarılması və həll edilməsini, həmçinin, üzvlərin arasında fikir ayrılığı mövcud olduqda vasitəçiliyini təklif edə bilər.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

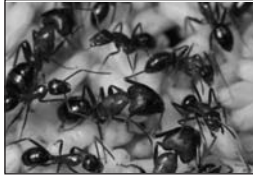
Məişət texnikası allergiya yaradır

Allergiyanın çox nadir növü aşkarlanıb. Alimlərin fikrincə, vibrasiyaların təsirinə əmələ gələn bu nadir xəstəlik məişətdə istifadə etdiyimiz texnikanın verdiyi vibrasiyalarla ötürülür, xüsusən mikser və ya elektrik burğusu ilə işləyənlər üçün bir sıra problemlər yarada bilər. AZƏRTAC naked-science.ru saytına istinadla xəbər verir ki, immun sisteminin mutasiyası ilə əlaqələndirilən xəstəlik məxmərəyin bir növü olmaqla bəzəndə səpkilərə, qaşınmaya, ağızda dəmir tamına səbəb olur.

Qarışqalar qohumlarını qoxu vasitəsilə tanıyırlar

Alimlər uzun illərdir ki, qarışqaların həyat tərzi ilə maraqlanırlar. Tədqiqatçılar bu həşəratın böyük ərzaq parçasını və digər yükləri daşımaq üçün əməkdaşlıq etməsinə, tunellər inşa etməsinə, yuvalarının təmizliyini qorumasına, bir-biri ilə ünsiyyət qurmasına, icma daxilində iş vəzifələrini müəyyənləşdirməsinə nəzarət ediblər. İndi isə tədqiqatçılar bu maraqlı canlıların öz qrupundan olan soydaşlarını digər qruplardan necə ayırd etməsini araşdırmaq qərarına gəliblər. Rusiyanın vesti.ru saytı xəbər verir ki, Kaliforniyanın Riverside Universitetinin mütəxəssisləri tədqiqat zamanı müəyyənləşdiriblər ki, qarışqalar kutikullarındakı (nazik dəri) karbohidrogenlər vasitəsilə ünsiyyət qururlar. Alimlər qeyd edirlər ki, həşəratlar arasında ən çox miqdarda iy reseptoru olan genlər qarışqalarda var. Bu səbəbdən də onlar kimyəvi maddələri qoxusundan təyin etməklə qoxunun hansı icmaya aid olduğunu müəyyənləşdirirlər.

Alimlər: həftədə bir dəfə balıq yemək kifayətdir

Balıq ən faydalı qida məhsullarından biridir. Sağlam həyat tərzi keçirən insanların əksəriyyəti belə hesab edir və bu barədə xeyli məlumata malikdirlər. Lakin elmi işçilər müəyyən ediblər ki, balıq ətindən həddindən artıq tez-tez istifadə etmək olmaz. "Apotheken Umschau" jurnalının səhifələrində Boston tədqiqatçılarının aşkar etdikləri faktlar dərc edilib. Məlum olub ki, bədəni yaxşı formada saxlamaq və özünü gümrək hiss etmək üçün həftədə bir dəfə balıq yemək kifayətdir. "Newsland" portalı xəbər verir ki, Boston Tibb Məktəbinin mütəxəssisləri tərəfindən balığın faydalı keyfiyyətlərinin üzə çıxarılmasına dair aparılan təcrübədə 40 min kişi iştirak edib. Alimlərin gəldiyi nəticəyə əsasən, sağlam və düzgün qidalanmaq üçün böyük miqdarda pul xərcləməyə ehtiyac yoxdur. Doğrudur, balıq ətinin tərkibindəki omeqa-3 turşusu damarın divarlarını müdafiə edir, lakin bunun üçün həftədə 1 dəfə balıq yemək kifayətdir. Jurnal alimlərin orta və daha yaşlı kişilərdə ürək-damar sistemi xəstəliklərinin profilaktikası üçün yağlılığı yüksək olan dəniz balıqlarını yeməyin faydası barədə də fikirlərini dərc edib. Bu siyənək və ya skumbriya ola bilər.

Yaxşı kitablar oxumaq insanları nəcibləşdirir

Sən demə, ədəbiyyatı sevmək, kitab oxumaq insanın intellektual səviyyəsini artırmaqla bərabər, onu daha xeyirxah və nəcib edir. Müvafiq tədqiqat Böyük Britaniya alimləri tərəfindən aparılıb. AZƏRTAC "AH-onlayn" saytına istinadla xəbər verir ki, elmi eksperimentdə 4 min nəfər iştirak edib. Tədqiqatın nəticələrinə əsasən mütəxəssislər bildiriblər ki, kitab oxumağı sevməklər nə yuxusuzluqdan, nə stressdən, nə də depressiyadan əziyyət çəkirlər. Üstəlik, onlar həyatın çətin sınaqlarından alnıaçıq-üzüağ çıxırlar.

SƏS

Son səhifə

22 oktyabr

UEFA prezidenti: "Azarkeşlər üçün Azərbaycanı getmək problem deyil"

"Portuqaliyadan Azərbaycana getmək, misal üçün, Nyu-Yorka getmək kimi bir şeydir". Bunu UEFA prezidenti Aleksandr Çeferin Çempionlar Liqasının final matçının gələcəkdə Avropadan kənarında keçirilməsinin mümkünlüyü ilə bağlı danışarkən deyib. O bildirib ki, Avropanın bəzi ölkələri arasında məsafə çox olduğundan, bu cür addım atmaq mümkündür: "Azarkeşlər üçün bu, əlbəttə, problem deyil, amma görək necə olur?! Çempionlar Liqası Avropa miqyaslı yarışdır və ona görə də məsələni ciddi götür-qoy etmək lazımdır". A.Çeferin bunun üçün başqa bazarlar barədə düşünməyin lazım olduğunu bildirib: "Bunu necə edəcəyimizi hələ bilmirəm. Çin maliyyə baxımından inkişaf etmiş bir ölkədir, Amerika isə o qədər də yox. Ancaq futbol hər yerdə inkişaf edir". Qeyd edək ki, 2016/2017 mövsümünün finali 2017-ci il iyunun 3-də Uelsin Kardif şəhərindəki "Milenyum" stadionunda keçiriləcək.

UEFA Avropa Liqasında qrup mərhələsinin üçüncü turuna yekun vurulub

Oktyabrın 20-də UEFA Avropa Liqasında qrup mərhələsinin üçüncü turunun oyunları keçirilib. Tur çərçivəsində 12 qrupda ümumilikdə 24 görüş oynanıb. "Qarabağ" öz meydanında PAOK-u qəbul edib. Ağdam klubu 2:0 hesabı ilə qalib gəlib. Bundan başqa turnirdəki digər təmsilçimiz olan "Qəbələ" səfərdə "Sent Etyen"-in qonağı olub. İlk 2 turda xal qazana bilməyən Roman Qriqorçukun komandası çətin səfərdən xalla qayıtmağa çalışsa da, istəyinə çata bilməyib. Komandamız Fransa klubuna 0:1 hesabı ilə məğlub olub. "A" qrupunda Türkiyənin "Fənerbağça" klubunu qəbul edən "Mançester Yunayted" komandası 4:1 hesabı ilə qalib gəlib. Qrupun digər görüşündə isə Hollandiyada "Feyenoord" komandası "Zarya"-ni (Ukrayna) 1:0 hesabı ilə məğlub edib. Bu nəticə ilə "Mançester Yunayted" və "Feyenoord" 6 xalla qrupda ilk iki pilləni bölüşür. "Qəbələ"-nin çıxışı etdiyi "C" qrupunda "Anderlext" (Belçika)-"Maynts" (Almaniya) görüşündə qalib müəyyənləşməyib - 1:1. Fransada "Qəbələ"-ni 1:0 hesabı ilə məğlub edən "Sent-Etyen" xal ehtiyatını artırıb. Üç oyundan sonra "Anderlext", "Sent-Etyen" və "Maynts"-in aktivində 5 xal var. "Qarabağ"-ın mübarizə apardığı "J" qrupunda isə "Fiorentina" (İtaliya) komandası Çexiyanın "Slovan Liberek" komandasının qonağı olub. Qarşılaşma Florensiya təmsilçisinin 3:1 hesablı qələbəsi ilə başa çatıb. "Qarabağ" isə Bakıda Yunanıstanın PAOK kollektivini 2:0 hesabı ilə məğlub edib. Bu qrupda xallarının sayını 7-yə çatdıran "Fiorentina" vahid liderdir. Hər birinin dörd xalı olan "Qarabağ" ikinci, PAOK isə üçüncüdür. "Slovan Liberek"-in isə aktivində 1 xal var. Azərbaycanlı FIFA referisi Əliyev Ağayevinin idarə etdiyi "Konyaspor"-Braça (Portuqaliya) matçında qalib müəyyənləşməyib - 1:1. "H" qrupunun digər görüşündə Ukraynanın "Şaxtyor" klubu ev oyununda Belçikanın "Gent" komandasını 5:0 hesabı ilə darmadağın edib.

Lionel Messi Çempionlar Liqasında həftənin ən yaxşısı seçilib

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasında qrup mərhələsinin III turunun ən yaxşı futbolçusu müəyyənləşib. Qol.az-ın UEFA-nın saytına istinadən yaydığı xəbərə görə, "Barselona"-nın futbolçusu Lionel Messi həftənin ən yaxşısı seçilib. "Mançester Siti" ilə oyunda (4:0) 3 qol vuran və 1 məhsuldar ötürmə verən argentinəli hücumçu azarkeşlərin 38 faiz səsini toplayaraq bütün rəqiblərini qabaqlayıb. Səsvermədə ikinci yeri tutan Riyad Mahrez ("Lester") 20%, üçüncü pillənin sahibi Pyerr-Emerik Obameyanq ("Borussiya") isə 15% səs toplayıb.

Məsut Özil ilk dəfə "het-trik" edib

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının 3-cü turu çərçivəsində baş tutan "Arsenal" - "Ludogorets" matçısı Məsut Özil üçün əlamətdar olub. SİA-nın məlumatına görə, "topçular"-ın 6-0 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşan qarşılaşmada Özil rəqib qapısını 3 dəfə topu tordan çıxarmağa məcbur edib. Bu, peşəkar karyerası ərzində 294 dəfə forma geyinən Özilin ilk "het-trik"i olub. Oyunda digər qolları Sançez (13), Volkot (42) və Çemberlin (47) vurub.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs"-in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzarTAC, SİA, APA və AZADİNFÖRM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**